Goede onderbouwing voor de fysieke leefomgeving ten behoeve van het realiseren van het Integraal Kindcentrum aan de Clemensweg in Merkelbeek

Gemeente Beekdaelen

COLOFON

Opsteller:	Vandewall Planologisch Advies BV
Status:	concept
Datum:	28 april 2026
Projectnummer:	VPA 2025.68

Vandewall Planologisch Advies BV
Boschstraat 21 A • 6211 AS Maastricht • 043.3217613
info@vandewall-planologie.nl • www.vandewall-planologie.nl

Inhoud

1 Inleiding **3**

2 Goede onderbouwing voor de fysieke leefomgeving **4**
2.1 Ligging en beschrijving projectlocatie 4
2.2 Vigerend tijdelijk deel omgevingsplan (TOP) 6
2.3 Het plan 8
2.4 Beleid en regelgeving 16

3 Fysieke leefomgeving **25**
3.1 Beschermen van de gezondheid 25
3.2 Milieubelastende activiteiten 25
3.3 Geluid 25
3.4 Kwaliteit van de buitenlucht 27
3.5 Bodemkwaliteit 35
3.6 Externe veiligheid 35
3.7 Natuur 36
3.8 Archeologie en cultuurhistorie 38
3.9 Water 39
3.10 Klimaatadaptatie 42
3.11 M.e.r.-beoordeling 46

4 Uitvoerbaarheid **51**
4.1 Economische uitvoerbaarheid 51
4.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 51

5 Belangenafweging en conclusie **53**
5.1 Is sprake van een ETFAL? 53
5.2 Conclusie 53

Separate bijlagen:

1) Haskoning, Verkeersonderzoek gebiedsontwikkeling Hart Merkelbeek, referentie BK7406-MI-RP-250910-1247, d.d. 10.09.2025;
2) Spider Monkey Consultancy, Akoestisch onderzoek toelaten van een geluidgevoelig gebouw en het toelaten van activiteiten aan de Kerkstraat in Merkelbeek, projectnummer TGGB250502, d.d. 08.04.2026;
3) Adromi Groep, Notitie onderzoek gezondheidsrisico blootstelling gewasbeschermingsmiddelen IKC Merkelbeek, kenmerk wil/L2025130/2601b, d.d. 08.04.2026;
4) *Historisch bodemonderzoek P.M.;*
5) Vandewall Planologisch Advies B.V., AERIUS-berekening Realiseren Integraal Kind Centrum Merkelbeek, kenmerk VPA 2025.68.AERIUS, d.d. 27.03.2026;
6) Ecolybrium, Rapportage Quickscan ecologische waarden Gebiedsontwikkeling Merkelbeek, kenmerk 25-2007, d.d. 29.12.2025;
7) *Archeologisch onderzoek (P.M.);*
8) Geonius Infra B.V., Infiltratieonderzoek gebiedsontwikkeling Merkelbeek, kenmerk GA250778.R01.V1.0, d.d. 19.11.2025;
9) Verslag omgevingsdialoog.

1 Inleiding

Aanleiding

De gemeente Beekdaelen is voornemens nieuwbouw te ontwikkelen ten behoeve van een Integraal Kind Centrum (hierna: IKC) in de kern Merkelbeek. Daarnaast wordt een deel van de openbare ruimte in de omgeving heringericht ten behoeve van een natuurinclusieve parkeervoorziening. De projectlocatie is kadastraal bekend als gemeente Merkelbeek, sectie C, nummers 1436 (ged.), 1472, 1503 (ged.) en 1805 (ged.) en is onderdeel van het sportcomplex van VC Woander Forest. In het IKC zullen basisschool de Woanderboom, peuteropvanglocatie CMWW en kinderdagverblijf en buitenschoolse opvanglocatie Sjoepkar worden gehuisvest. In de huidige situatie zijn de basisschool en de opvanglocaties gevestigd nabij de BMV de Henkhof aan de Clemensweg ten oosten van de projectlocatie. De huidige locatie biedt na de fusie met de basisschool Doenrade onvoldoende capaciteit voor het huidig en toekomstig aantal leerlingen. Dit capaciteitstekort is tijdelijk opgelost door het plaatsen van tijdelijke lesunits op het Kerkplein. Daarnaast voldoet het huidige pand aan de Clemensweg niet langer aan de eisen van de huidige tijd. Middels de ontwikkeling van het nieuwe IKC wordt een toekomstbestendige nieuwe onderwijsvoorziening mogelijk gemaakt.

Procedure

De beoogde ontwikkeling is strijdig met het vigerende (tijdelijke deel van het) omgevingsplan van de gemeente Beekdaelen. In het tijdelijk omgevingsplan van de gemeente Beekdaelen is (onder andere) de juridische regeling van het bestemmingsplan ‘Woonkernen 2013’ (vastgesteld d.d. 20.06.2013) geïntegreerd en is de projectlocatie bestemd tot de functies ‘Sport’ en ‘Waarde – Archeologie 2 hoog’ en ‘Waarde – Archeologie 3 middelhoog’. Binnen de functie ‘Sport’ is het realiseren van een onderwijsfunctie niet toegestaan. Het onderhavige plan is derhalve strijdig met (het tijdelijke deel van) het omgevingsplan.

Er is geen afwijkings- of wijzigingsmogelijkheid opgenomen in het (tijdelijk) omgevingsplan om de ontwikkeling alsnog ‘binnenplans’ mogelijk te maken. De beoogde ontwikkeling dient daarom te worden beschouwd als een ‘buitenplanse omgevingsplanactiviteit’ (hierna te noemen: BOPA). Op grond van artikel 5.1, eerste lid, onder a. Omgevingswet (hierna: Ow) is een omgevingsvergunning noodzakelijk voor het uitvoeren van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. In het kader van de aanvraag omgevingsvergunning dient onderbouwd te worden of de beoogde ontwikkeling voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties ex artikel 5.21 lid 2, sub b. Ow juncto artikel 8.0a, tweede lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Met de omgevingsvergunning voor deze BOPA wordt de planologische strijdigheid weggenomen.

De voorliggende ‘goede onderbouwing voor de fysieke leefomgeving’ voorziet in de vereiste motivering ten aanzien van dit initiatief.

Leeswijzer

Dit document is als volgt opgebouwd. Na deze inleiding (hoofdstuk 1) vormt hoofdstuk 2 de feitelijke onderbouwing van het plan. In dit hoofdstuk wordt in paragraaf 2.1 de projectlocatie beschreven en wordt in paragraaf 2.2 de planologisch-juridische regeling zoals opgenomen in het vigerende (tijdelijk) omgevingsplan toegelicht. In paragraaf 2.3 is het plan voor deze locatie besproken. Paragraaf 2.4 behandelt de relevante ruimtelijke beleidskaders. Vervolgens komen in hoofdstuk 3 de aspecten van de fysieke leefomgeving aan de orde en wordt in de paragrafen 3.1 tot en met 3.11 aandacht besteed aan de milieuhygiënische en overige relevante planologische aspecten die in het kader van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties van belang zijn. In hoofdstuk 4 worden de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid besproken. Hoofdstuk 5 ten slotte, getiteld ‘Belangenafweging en conclusie’ vormt de eindconclusie van deze onderbouwing.

2 Goede onderbouwing voor de fysieke leefomgeving

2.1 Ligging en beschrijving **projectlocatie**

De projectlocatie is gesitueerd aan de zuidzijde van de kern Merkelbeek en vormt in de huidige situatie onderdeel van het sportcomplex van VC Woander Forest. De projectlocatie betreft de percelen kadastraal bekend als gemeente Merkelbeek, sectie C, nummers 1436 (ged.), 1472, 1503 (ged.) en 1805 (ged.) en bestaat uit twee deelgebieden. Deelgebied 1 betreft de beoogde locatie van het IKC en het bijbehorende speelterrein gesitueerd op het huidige voetbalveld. Deelgebied 2 betreft het terrein van de imker en de openbare ruimte rondom de Clemensweg. De totale projectlocatie heeft een oppervlakte van 10.714 m². Op de navolgende afbeelding is de ligging van de projectlocatie aangegeven middels een rood kader:

Ligging projectlocatie (in het rode kader)

Omgeving projectlocatie

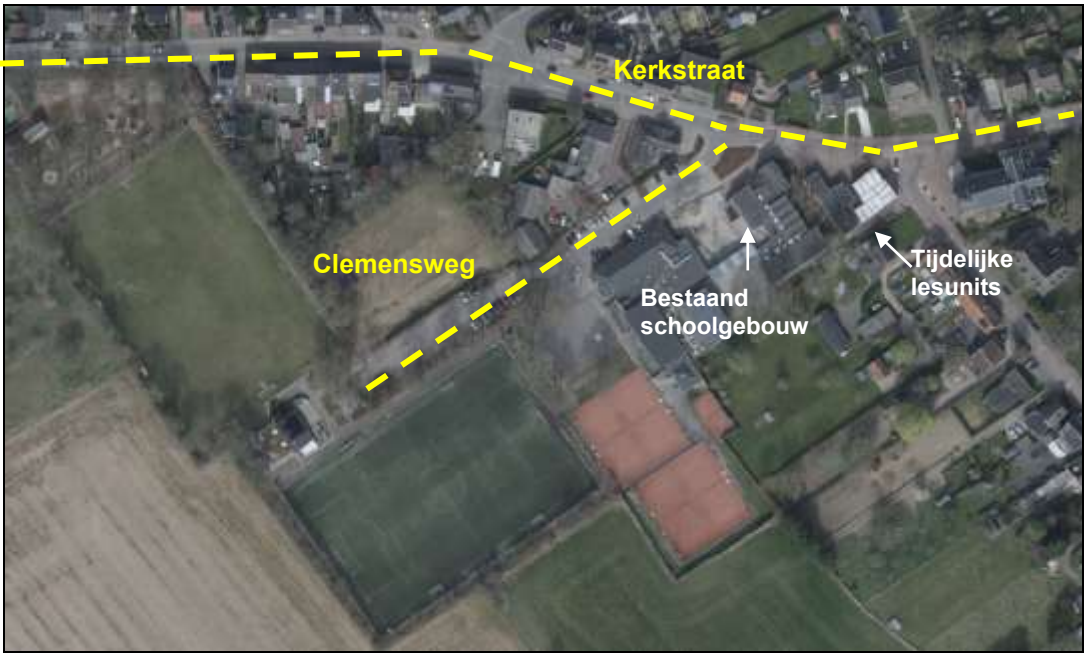
De projectlocatie is onderdeel van een cluster van maatschappelijke en sportvoorzieningencluster, bestaande uit het sportcomplex van VC Woander Forest, tennisvereniging TC Merkelbeek, BMV de Henkhof en de bestaande basisschool en opvangvoorzieningen. Ten noorden van de projectlocatie is de speeltuin Sjravelheukske gelegen. Verder zijn ten oosten van de projectlocatie de erven behorende bij de woningen aan de zuidzijde van de Kerkstraat aanwezig. Ten westen grenst de projectlocatie aan de gronden behorende bij het agrarisch bedrijf aan de Douve 5.

In de navolgende luchtfoto zijn de omliggende functies nader aangeduid.

Luchtfoto projectlocatie

Op de splitsing van de Kerkstraat en de Clemensweg is de huidige schoollocatie gelegen. Ten oosten van het bestaande schoolgebouw op het Marktplein zijn tijdelijke units geplaatst ten behoeve van het tijdelijk oplossen van het capaciteitsgebrek van het huidige schoolgebouw.

Luchtfoto projectlocatie en omgeving

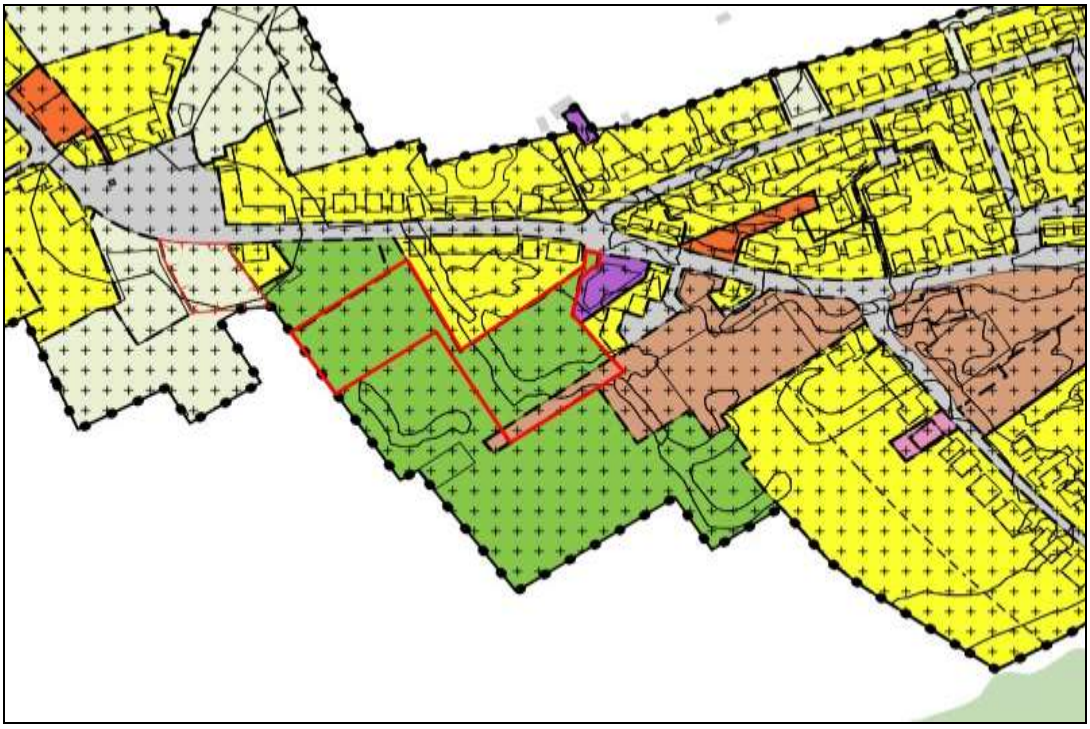
2.2 Vigerend tijdelijk deel omgevingsplan (TOP)

Ter plaatse van de projectlocatie vigeert thans het omgevingsplan van rechtswege (ook wel: het tijdelijk deel van het omgevingsplan, hierna aangeduid als TOP gemeente Beekdaelen). Als onderdeel van dit TOP geldt ter plekke de volgende juridische regelingen:

1) bestemmingsplan 'Woonkernen 2013';
2) facetbestemmingsplan 'Archeologie';
3) facetbestemmingsplan 'Woningsplitsing, Kamerbewoning en Parkeren';
4) TAM-omgevingsplan 'Casino's en amusementshallen'.

In het navolgende zijn de regels uit de bestemmingsplannen die voor de onderhavige projectlocatie relevant zijn beschreven.

Regeling bestemmingsplan 'Woonkernen 2013'
De projectlocatie is planologisch-juridisch geregeld in het TOP en meer specifiek in de regeling van het bestemmingsplan 'Woonkernen 2013' (vastgesteld door de gemeenteraad van Beekdaelen d.d. 20.06.2013). Hierin is de projectlocatie bestemd tot 'Sport' en deels 'Maatschappelijk' met functieaanduiding 'specifieke vorm van maatschappelijk – 1'. Verder is projectlocatie voorzien van de functie 'Waarde – Archeologie 2 hoog' en 'Waarde – Archeologie 3 middelhoog'. De onderstaande afbeelding toont een uitsnede van de verbeelding behorende bij voornoemd bestemmingsplan. De begrenzing van de projectlocatie is met een rode omlijning aangeduid.

Uitsnede verbeelding bestemmingsplan 'Woonkernen 2013'

In het navolgende worden de functies en gebiedsaanduidingen beschreven.

Functie 'Sport'
De voor 'Sport' aangewezen locaties zijn ter plaatse bestemd voor het uitoefenen van sport- en spelactiviteiten, evenementen met daaraan ondergeschikt horeca van de categorieën 1 en 2, in de vorm van een kantine, wegen en paden, groenvoorzieningen, parkeervoorzieningen en water en waterhuishoudkundige voorzieningen.

Conform artikel 16.2.1 mogen binnen deze locaties gebouwen uitsluitend worden gebouwd ten behoeve van de functie 'Sport en uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'bouwvlak'. Deze aanduiding is niet aanwezig op de projectlocatie.

In artikel 16.9 is een wijzigingsbevoegdheid tot de functie 'Maatschappelijk' ten behoeve van de ontwikkeling van een nieuwe school opgenomen, echter is deze wijzigingsbevoegdheid uitsluitend van toepassing ter plaatse van de aanduiding 'wro-zone – wijzigingsgebied'. Deze aanduiding ontbreekt ter plaatse van de projectlocatie.

Functie 'Maatschappelijk'
De voor 'Maatschappelijk' aangewezen locaties zijn bestemd voor bibliotheken, gezondheidszorg, jeugd- en kinderopvang, onderwijs, sociaal-culturele doeleinden, openbare dienstverlening, religie, verenigingsleven, welzijnsinstellingen, zorginstellingen, het uitoefenen van sport- en spelactiviteiten, detailhandel, dienstverlening, horeca van categorie 1 tot en met 4 met daaraan ondergeschikt groenvoorzieningen, parkeervoorzieningen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen. In de huidige situatie is dit deel van de projectlocatie in gebruik als toegangsweg naar het sportcomplex. Ter plaatse van de voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden vindt de herinrichting van de openbare ruimte plaats. Deze activiteiten zijn niet strijdig met de functie 'Maatschappelijk', maar zijn wel relevant voor de ontwikkeling van het IKC en zijn derhalve volledigheidshalve meegenomen in de onderbouwing.

Functie 'Waarde – Archeologie 2 hoog'
Tevens is de projectlocatie gedeeltelijk voorzien van de functie 'Waarde – Archeologie 2 hoog'. De gronden met deze functie zijn, behalve voor de andere daar voorkomende functie(s), mede bestemd voor het behoud en bescherming van de aanwezige of te verwachten archeologische waarden.

Archeologische onderzoeksplicht
Wanneer bodemverstoringen plaatsvinden binnen 50 meter van een archeologische vindplaats of de bodemverstoring een verstoringsoppervlakte van 250 m² of meer heeft met een diepte van meer dan 40 cm beneden maaiveld, dient middels een archeologisch onderzoek te worden aangetoond dat geen archeologische waarden worden aangetast. De wijze waarop in het onderhavige plan rekening is gehouden met het aspect archeologie is beschreven in paragraaf 3.8 van deze onderbouwing.

Functie 'Waarde – Archeologie 3 middelhoog'
Een gedeelte van de projectlocatie aan de oostzijde is voorzien van functie 'Waarde – Archeologie 3 middelhoog'. De voor 'Waarde - Archeologie 3 middelhoog' aangewezen locaties zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming van archeologische waarden.

Archeologische onderzoeksplicht
Wanneer bodemverstoringen plaatsvinden binnen 50 meter van een archeologische vindplaats of de bodemverstoring een verstoringsoppervlakte van 2.500 m² of meer heeft met een diepte van meer dan 40 cm beneden maaiveld, dient middels een archeologisch onderzoek te worden aangetoond dat geen archeologische waarden worden aangetast. De wijze waarop in het onderhavige plan rekening is gehouden met het aspect archeologie is beschreven in paragraaf 3.8 van deze onderbouwing.

Regeling facetbestemmingsplan 'Archeologie'
De projectlocatie is conform het facetbestemmingsplan 'Archeologie' (vastgesteld d.d. 23.04.2024) gelegen binnen de functie 'Waarde – Archeologie 4' en functie 'Waarde – Archeologie 5'. De regeling van het bestemmingsplan 'Archeologie' vormt in het onderhavige geval een voortzetting van de regels van de functie 'Waarde – Archeologie 2 hoog' en 'Waarde – Archeologie 3 middelhoog' uit het bestemmingsplan 'Woonkernen 2013'. Dit aspect wordt verder behandeld in paragraaf 3.8 van deze onderbouwing.

Planologische strijdigheid

Het onderhavige plan voorziet in de ontwikkeling van een Integraal Kindcentrum. De onderwijsfunctie is op basis van de vigerende functie 'Sport' reeds functioneel niet toegestaan. Er is derhalve sprake van strijdigheid met het TOP van de gemeente Beekdaelen. Er zijn in het TOP geen binnenplanse afwijkingsmogelijkheden opgenomen waarmee aan de beoogde ontwikkeling alsnog medewerking kan worden verleend. Aan het initiatief kan op grond van artikel 5.1, eerste lid, onder a. van de Omgevingswet medewerking worden verleend middels het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).

In het kader van de aanvraag van deze omgevingsvergunning dient op grond van artikel 5.21, tweede lid, aanhef en sub b. van de Omgevingswet en artikel 8.0a, tweede lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) onderbouwd te worden dat de beoogde ontwikkeling voldoet aan een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (ETFAL). Het voorliggende document voorziet in deze onderbouwing.

2.3 Het plan

Beoogde situatie

Door de gemeente Beekdaelen is een bouwplan vervaardigd voor de ontwikkeling van het Integraal Kindcentrum (IKC) Merkelbeek. De beoogde nieuwbouw voorziet in een nieuwe locatie voor basisschool de Woanderboom en kindpartners CMWW (peuteropvang) en Sport Kinderopvang Sjoepkar (kinderopvang en buitenschoolse opvang). Het nieuwe gebouw wordt gesitueerd aan de westzijde van de projectlocatie tussen de speeltuin aan de noordzijde en het voetbalveld aan zuidzijde. Aan de oostzijde van de projectlocatie is het speelterrein behorende bij het IKC gesitueerd. In de navolgende afbeelding is de beoogde situatie inzichtelijk gemaakt.

Situatietekening (bron: Povse & Timmermans Architecten)

3D-impressie nieuwe situatie (bron: Povse & Timmermans Architecten)

3D-impressie nieuwe situatie (bron: Povse & Timmermans Architecten)

De beoogde bebouwing van het IKC bestaat uit (grotendeels) twee bouwlagen met een bruto-vloeroppervlakte van 2.497 m². Het gebouw heeft een bouwhoogte van 10,9 meter. Een deel van de bebouwing aan de oostzijde bestaat uit één bouwlaag met een hoogte van 4 meter. Op de eenlaagse bebouwing wordt een overloop voorzien richting de entree van de ruimtes op de verdieping.

In de navolgende afbeeldingen zijn de gevelaanzichten van het IKC weergegeven.

Voorgevelaanzicht (bron: Povse & Timmermans Architecten)

Gevelaanzicht oostgevel (bron: Povse & Timmermans Architecten)

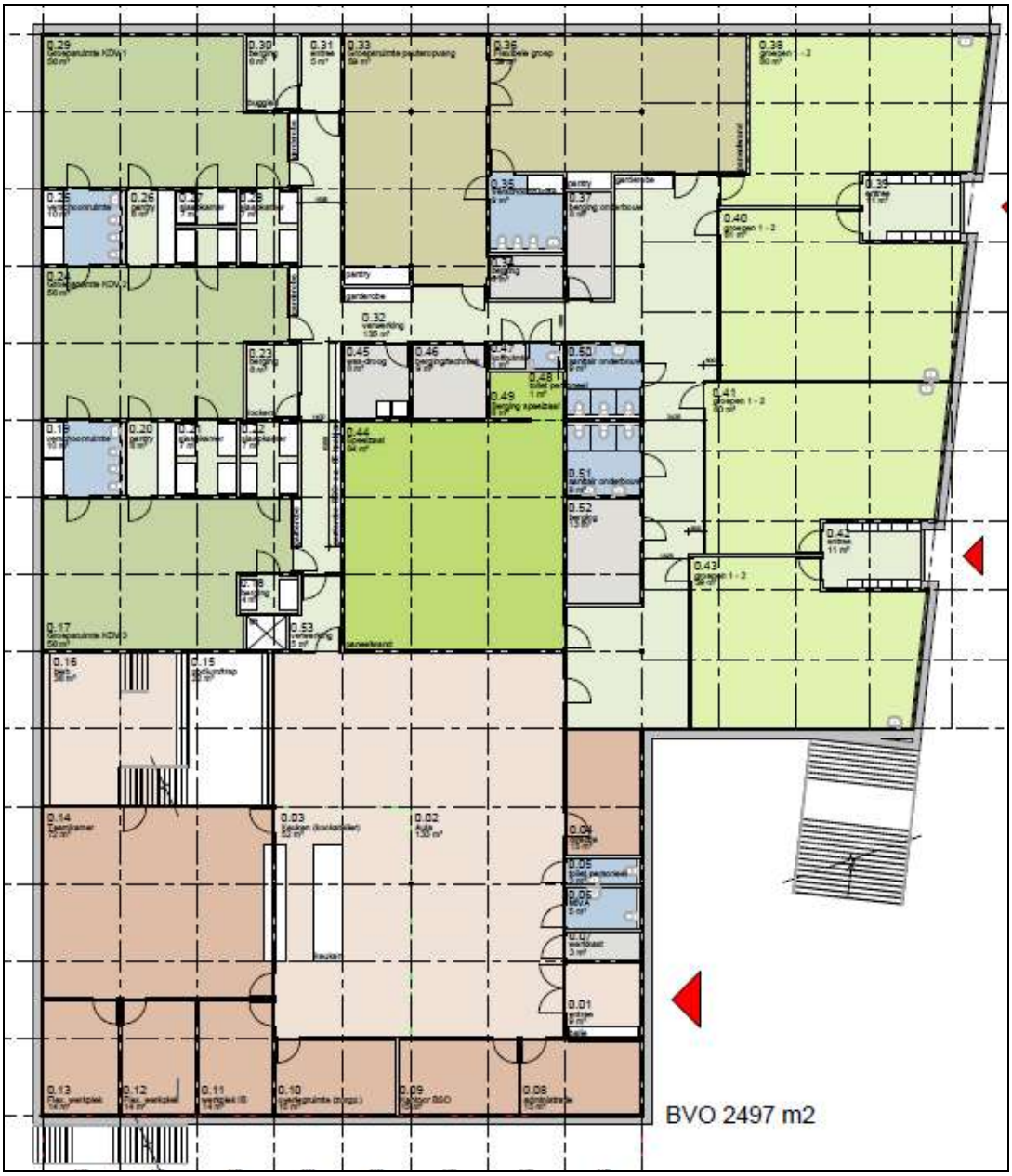
Gevelaanzicht westgevel (bron: Povse & Timmermans Architecten)

Gevelaanzicht noordgevel (bron: Povse & Timmermans Architecten)

Begane grond

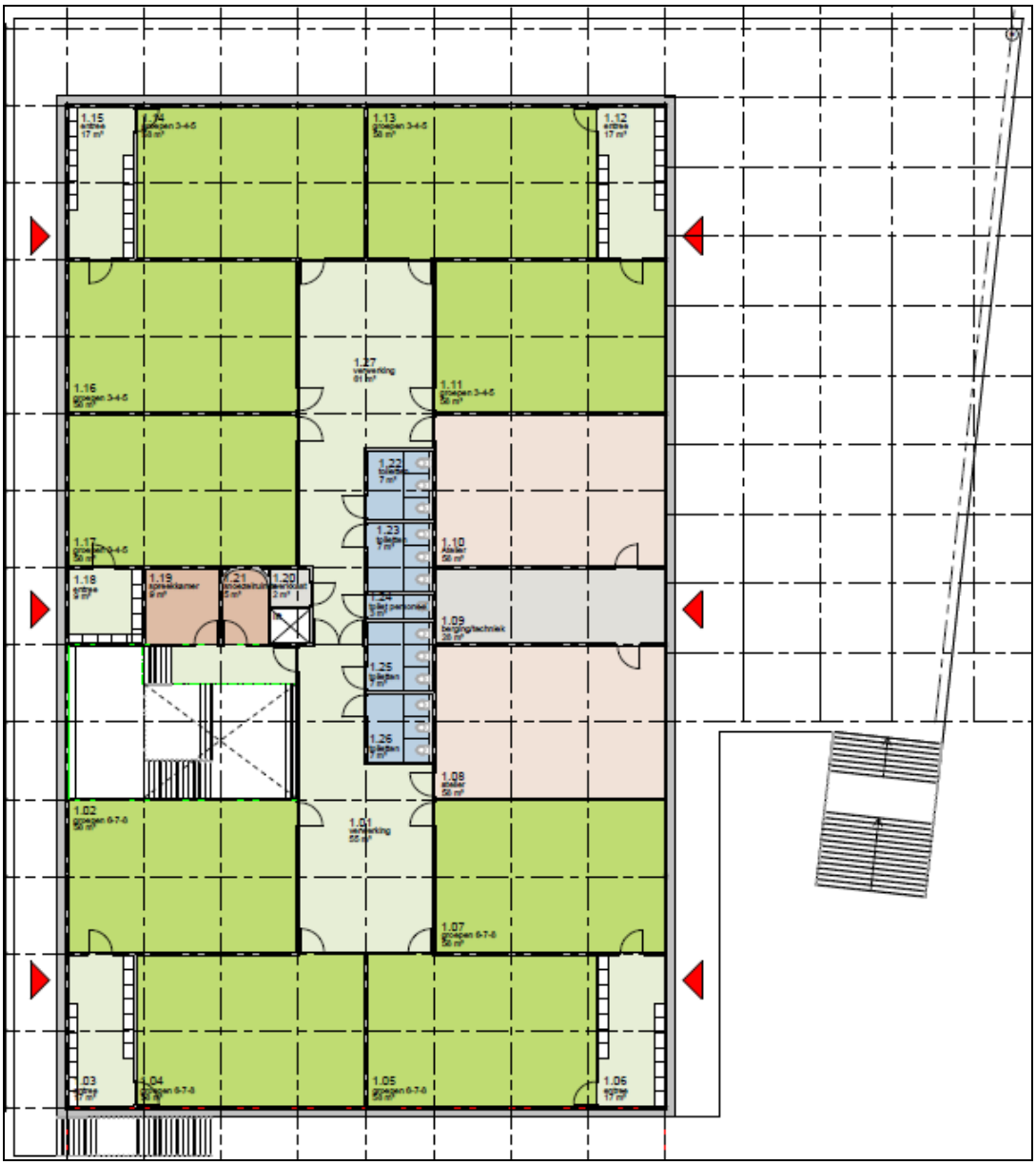
De begane grond van het pand wordt gebruikt door de kinderdagopvang, peuteropvang en groepen 1 en 2 van de basisschool. In de noordwestelijke hoek van de begane grond zijn drie ruimtes gesitueerd ten behoeve van de kinderdagopvang met een oppervlakte van 56 m² per ruimte. Tussen de ruimtes zijn de benodigde voorzieningen zoals een verschoonruimte en slaapkamers aanwezig. In de noordoostelijke hoek zijn vier lokalen ten behoeve van het basisonderwijs gesitueerd met een oppervlakte van circa 60 m² per lokaal. In het tussenliggende deel aan de noordzijde zijn twee ruimten ten behoeve van de peuteropvang gelegen. Het overige gedeelte van begane grond bestaat grotendeels uit een speelkamer, aula en enkele kantoor- en vergaderruimtes.

Plattegrond begane grond (bron: Povse & Timmermans Architecten)

Verdieping

De eerste verdieping wordt voornamelijk gebruikt ten behoeve van de groepen 3 t/m 8 van de basisschool en bestaat uit negen leslokalen, twee atelierruimtes, toiletruimtes, snoezelruimte en spreekkamer. De leslokalen en atelierruimtes hebben een oppervlakte van 58 m² per ruimte. De verdieping is tevens toegankelijk via de overloop aan de oostzijde van de bebouwing.

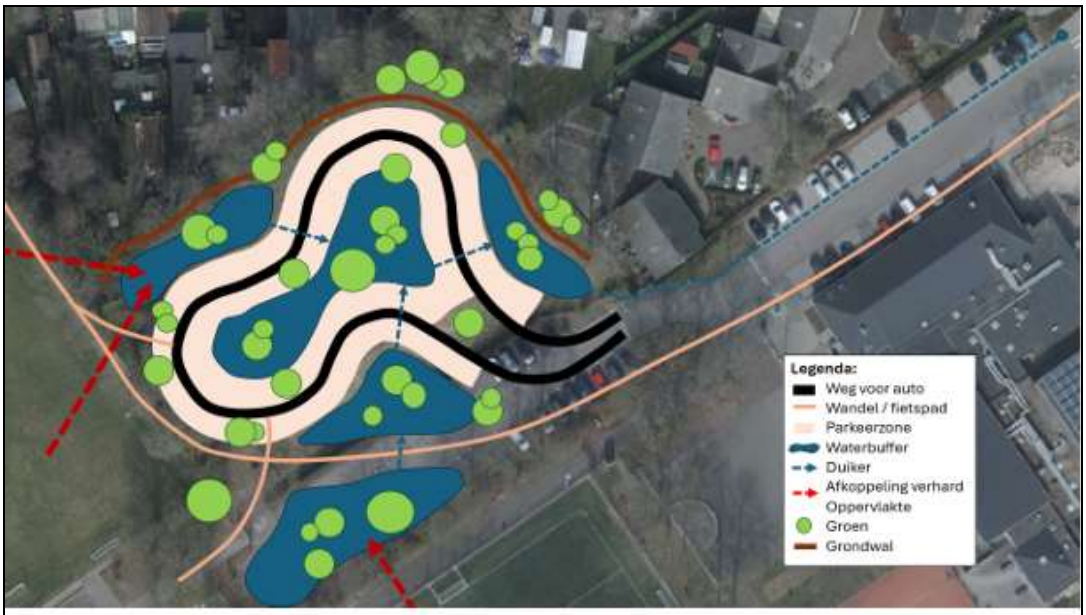

Plattegrond eerste verdieping (bron: Povse Timmermans)

<u>Herinrichting openbare ruimte</u>

Ten behoeve van de bereikbaarheid en het realiseren van voldoende parkeergelegenheid wordt in aanvulling op de ontwikkeling van het IKC de openbare ruimte ten oosten van de projectlocatie heringericht. De beoogde herinrichting voorziet in een natuurinclusieve parkeerzone bestaande uit circa 60 parkeerplekken, een wandel- en fietspad, en voldoende ruimte voor waterhuishoudkundige voorzieningen en groenelementen. Het uitgangspunt voor het ontwerp van de natuurinclusieve voorziening vormt het creëren van een verkeersveilige omgeving. Door het situeren van het wandel- en fietspad rondom de parkeerzone kruisen gemotoriseerd verkeer en wandelaars en fietsers elkaar niet. Aan de noordzijde van dit gebied wordt een grondwal gerealiseerd om overlast voor de woonpercelen aan de Kerkstraat te voorkomen.

De navolgende afbeelding geeft de beoogde herinrichting van de openbare ruimte weer.

Afbeelding: Inrichtingsplan natuurinclusieve parkeerplaats

2.3.4 Parkeren

Ten behoeve van het nieuw te realiseren complex van IKC Merkelbeek is een verkeer- en parkeeronderzoek (separate bijlage 1) uitgevoerd door Haskoning. In deze paragraaf zijn de belangrijkste conclusies voor dit plan verwoord.

<u>Huidige parkeeraanbod</u>
De basisschool, de BMV en de sportvelden zijn bereikbaar via de Clemensweg. Langs vrijwel de gehele lengte van de Clemensweg zijn aan beide kanten haakse parkeervakken aanwezig. Dit betreft in totaal 83 parkeervakken. Daarnaast bevinden zich op het Kerkplein 28 parkeerplaatsen, echter kunnen een deel van deze parkeerplekken (16 plekken) in de huidige situatie niet gebruikt worden vanwege de tijdelijke lesunits op deze locatie. In de omgeving zijn aan de Kerkstraat tussen de Clemensweg en de Douve in westelijke richting 33 parkeerplekken beschikbaar en zijn langs de weg de Douve 38 parkeerplekken aanwezig. Het bestaande parkeeraanbod bedraagt derhalve 182 parkeerplekken.

Wegvak	Aantal parkeervakken
Clemensweg	83
Kerkplein	28*
Kerkstraat	33
Douve	38
Totaal	**182**

* Op dit moment 0 vanwege noodlokalen

<u>Parkeerbehoefte IKC Merkelbeek</u>
Voor het parkeren van auto's van medewerkers en bezoekers dienen voldoende permanente parkeerplaatsen aanwezig te zijn. In de Nota parkeernormen van de gemeente Beekdaelen zijn de parkeernormen opgesteld voor zowel auto's als fietsen.

De omgeving van het IKC Merkelbeek wordt aangemerkt als gebiedstype ‘rest bebouwde kom’. Voor het bepalen van de parkeerbehoefte van de functies van het IKC Merkelbeek worden de navolgende normen gehanteerd:

Parkeernorm onderwijs (personeel)	Eenheid	Rest bebouwde kom
Basisschool	Per leslokaal	0,5
Kinderdagverblijf	Per 100m² BVO	1,3

Op basis van het bovenstaande dienen ten behoeve van het personeel minimaal 7 (13 * 0,5= 6,5) aanwezig te zijn voor het personeel. Het oppervlak van de peuteropvang is 197 m² b.v.o. en van de kinderopvang 326 m² b.v.o. In totaal bedraagt het oppervlak ten behoeve van de kinderopvang derhalve 523 m² b.v.o. Dit leidt tot een aanvullende parkeerbehoefte van 7 (5,23 * 1,3 = 6,8) parkeerplekken voor de peuter- en kinderopvang.

Halen en brengen (piekmomenten)
Voor het halen en brengen is er in de parkeernormen gemeente Beekdaelen (2023) een detailberekening opgenomen. Deze berekening gaat uit van het percentage leerlingen die met de auto wordt gebracht, de leeftijdsgroep, de parkeerduur en het aantal kinderen per auto. Hiervoor wordt de volgende formule gebruikt:

- Aantal leerlingen x percentage met de auto x reductiefactor parkeerduur x reductiefactor aantal kinderen per auto = aantal parkeervakken.

Parkeernorm halen en brengen	Onderbouw	Bovenbouw	Kinderdagopvang
Percentage auto	36%	14%	50%
Reductiefactor parkeerduur	0,5	0,25	0,33
Reductiefactor aantal kinderen per auto	0,75	0,85	0,75

Als uitgangspunt is gehanteerd dat de onder- en bovenbouw nagenoeg gelijkmatig verdeeld is (306 leerlingen waarvan 153 in de onderbouw en 153 in de bovenbouw). Op basis van deze verdeling en met uitgangspunten uit de voorgaande tabel zijn 30 parkeerplaatsen benodigd voor het halen en brengen voor het onderwijs en 10 parkeerplaatsen voor de kinderopvang en peuteropvang. De haal- en brengtijden van het onderwijs en de kinderopvang zullen normaliter niet gelijk vallen waardoor het totale aantal parkeerplekken (voor haal- en brengmomenten) mogelijk lager ligt.

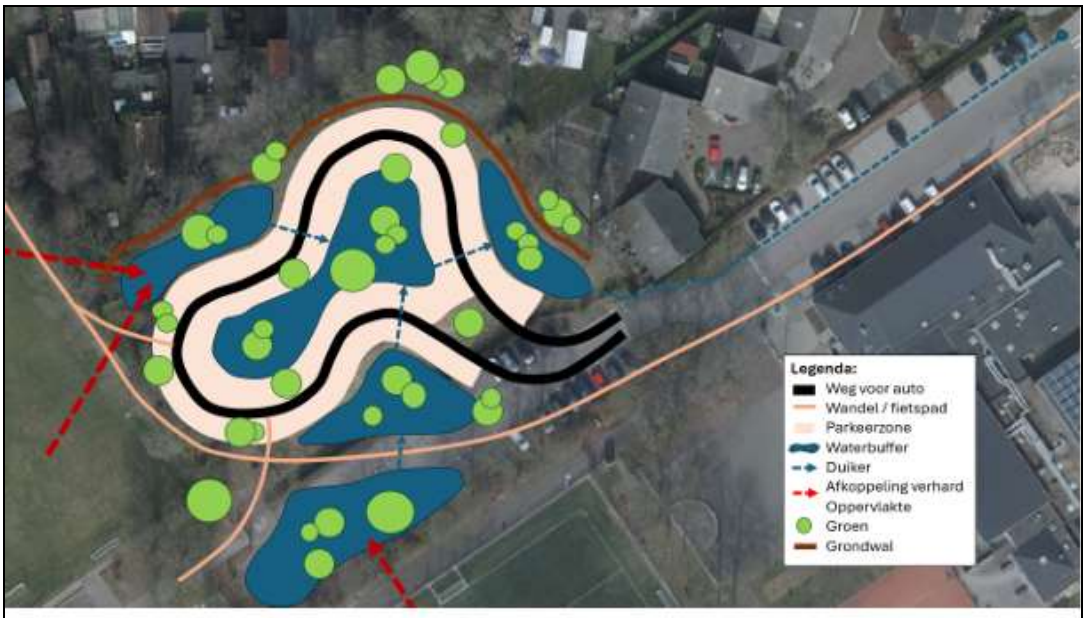
<u>Conclusie</u>
In conclusie bedraagt de totale parkeerbehoefte van het IKC Merkelbeek 54 parkeerplekken in de toekomstige situatie. De totale parkeervraag is in navolgende tabel weergegeven:

Parkeren	Aantal parkeerplaatsen
Parkeren basisonderwijs	6
Parkeren KDV en POV	8
Halen en brengen basisonderwijs	30
Halen en brengen POV en KDV	10
Totaal	**54**

Als gevolg van de ontwikkeling van het IKC Merkelbeek vervalt de parkeerbehoefte van de huidige basisschool en het kinderdagverblijf de Sjoepkar aan de Clemensweg. Op basis van de Nota parkeernormen van de gemeente Beekdaelen vervalt als gevolg van het verwijderen van deze functies een parkeerbehoefte van 41 parkeerplekken. Daarnaast zijn de tijdelijke lesunits op het Kerkplein niet langer noodzakelijk en komen ook op deze locatie 16 parkeerplekken weer beschikbaar. Verder wordt als onderdeel van het onderhavige plan een gedeelte van de openbare ruimte in de omgeving van de projectlocatie heringericht ten behoeve van natuurinclusief parkeren. Als gevolg van de herinrichting vervallen 59 bestaande parkeerplekken. In conclusie dienen als gevolg van de beoogde ontwikkeling per saldo 56 parkeerplekken voorzien te worden.

De gemeente Beekdaelen vangt de resterende parkeerbehoefte op binnen de beoogde natuurinclusieve voorziening ten oosten van de projectlocatie. In de voorziening worden 60 parkeerplekken gerealiseerd waardoor er nog enige parkeercapaciteit resteert ten behoeve van toekomstige ontwikkelingen. In de navolgende afbeelding wordt de beoogde inrichting van de openbare ruimte weergegeven.

Afbeelding: Inrichtingsplan natuurinclusieve parkeerplaats

De verkeersveiligheid wordt in de beoogde inrichting van de openbare ruimte gewaarborgd door het scheiden van wegen voor gemotoriseerd verkeer (aangeduid middels de zwarte lijn) en wandel – en fietspaden rondom de natuurinclusieve voorziening.

2.4 Beleid en regelgeving

2.4.1 Rijksbeleid en Rijksregels

Nationale Omgevingsvisie
In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Nederland staat voor een aantal urgente maatschappelijke opgaven, die zowel lokaal als regionaal, nationaal en internationaal spelen. Grote en complexe opgaven, zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw zullen Nederland flink veranderen. Met de NOVI biedt het Rijk een perspectief om deze grote opgaven aan te pakken. Omgevingskwaliteit is het kernbegrip: dat wil zeggen ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit. Met inachtneming van maatschappelijke waarden en inhoudelijke normen voor bijvoorbeeld gezondheid, veiligheid en milieu.

In de NOVI wordt gebruik gemaakt van afwegingsprincipes bij het maken van keuzes:
1. combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
2. kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal, en
3. afwentelen wordt voorkomen.

In de NOVI zijn de volgende belangrijkste keuzes opgenomen:
1. een klimaatbestendige inrichting van Nederland. Dat betekent dat Nederland zodanig wordt ingericht dat het land de klimaatveranderingen aankan. Daarvoor is nodig dat functies meer in evenwicht met natuurlijke systemen (bodem en water) worden ingepast;
2. de verandering van de energievoorziening. Bij de inpassing van duurzame energie dient oog te zijn voor omgevingskwaliteit;
3. de overgang naar een circulaire economie, waarbij Nederland tegelijk goed kan blijven concurreren en een aantrekkelijk vestigingsklimaat kan bieden;
4. de ontwikkeling van het Stedelijk Netwerk Nederland, waarmee wordt gestuurd op een goed bereikbaar netwerk van steden;
5. het bij elkaar plaatsen van zogenaamde logistieke functies (bijvoorbeeld distributiecentra, datacenters) om hiermee de openheid en de kwaliteit van het landschap te behouden;
6. het toekomstbestendig maken van het landelijk gebied in goed evenwicht met de natuur en landschap. Daarbij wordt bijvoorbeeld gewerkt aan de overgang naar de kringlooplandbouw zodat gebruik van de grond meer wordt afgestemd op de natuurlijke water- en bodemsystemen.

Ter uitvoering van de in de NOVI gemaakte keuzes is een Uitvoeringsagenda opgesteld. Daarin staat hoe samen met medeoverheden en de samenleving uitvoering zal moeten worden gegeven aan de NOVI. In de Uitvoeringsagenda staat een overzicht van instrumenten voor de verschillende beleidskeuzes uit de NOVI. De NOVI is en wordt uigewerkt in algemene rijksregelsef, bestuurlijke afspraken, beleidsprogramma's, inzet van financiële middelen en kennisontwikkeling. Daarnaast wordt gebiedsgericht gwerkt met Omgevingsagenda's en NOVI-gebieden.

Onderhavig plan
Voor de onderhavige projectlocatie bevat de NOVI geen relevante uitgangspunten.

Instructieregels Rijk
Artikel 8.0b, lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) bepaalt dat bij een aanvraag om een BOPA de instructieregels in hoofdstuk 5 van het Bkl, de provinciale instructieregels en eventuele instructies het beoordelingskader vormen. Een omgevingsvergunning voor een BOPA wordt geweigerd indien de activiteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van deze instructieregels, of indien sprake is van een voorbeschermingsregel of indien de activiteit het uitvoeren van een projectbesluit van provincie of Rijk belemmert.

Onderhavig plan
Vanuit afdeling 5.1 van het Bkl (Instructieregels met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties) gelden voor de onderhavige projectlocatie met name instructieregels voor het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van waterbelangen, het beschermen van de gezondheid en van het milieu en de bescherming van landschappelijke en stedenbouwkundige waarden. Deze aspecten komen in het navolgende aan de orde.

Waarborgen van de veiligheid
In Bijlage VI van het Bkl onder E. sub b. onder 1. en sub e. onder 1. is aangegeven dat een bijeenkomstfunctie voor kinderopvang en een onderwijsfunctie voor basisonderwijs gezien moeten worden als een zeer kwetsbaar gebouw. Volgens de huidige, beschikbare Atlas Leefomgeving is de projectlocatie niet gelegen binnen brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebieden van infrastructuur en/of bedrijven met gevaarlijke stoffen. Dit aspect is verder uitgewerkt in paragraaf 3.6 van deze onderbouwing.

Beschermen van de waterbelangen
In pargraaf 5.1.3 Bkl zijn instructieregels voor de bescherming van de waterbelangen opgenomen. Het gaat dan hoofdzakelijk om primaire waterkeringen, kustfundamenten, grote rivieren en grote wateren. Deze zijn voor het voorliggende plan niet relevant, aangezien de projectlocatie buiten het stroomvoerend rivierbed of het waterbergend winterbed van de Maas gelegen is. Wél is de algemene instructieregel zoals vastgelegd in artikel 5.37 relevant, die aangeeft dat rekening moet worden gehouden met de gevolgen voor het (beheer van het) watersysteem. Welke aspecten voor het voorliggende plan daarbij aan de orde zijn is verwoord in paragraaf 3.9 van deze onderbouwing.

Beschermen van de gezondheid en van het milieu
In paragraaf 5.1.4 van het Bkl zijn instructieregels opgenomen van milieuhygiënische aard. Het befreft de aspecten luchtkwaliteit, geluid door activiteiten, geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen, trillingen, windturbines, bodemkwaliteit en geur. Deze aspecten komen - voor zover relevant voor deze projectlocatie - aan de orde in paragraaf 3.2 tot en met 3.5 van deze onderbouwing.

Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed
In paragraaf 5.1.5.5 (artikel 5.130) is het belang van het behoud van het cultureel erfgoed vastgelegd (zowel erfgoed als archeologie). Naast instructieregels ter voorkoming van aantasting van cultureel erfgoed en archeologische monumenten is tevens de mogelijkheid opgenomen om in het omgevingsplan onderzoek naar archeologische waarden verplicht te stellen. Daarbij geldt te allen tijde een ondergrens van 100 m² voor archeologisch onderzoek. Meer hierover in relatie tot dit plan is opgenomen in paragraaf 3.8 van deze onderbouwing.

In paragraaf 5.1.5.4 (artikel 5.129g. van het Bkl, 'zorgvuldig ruimtegebruik en tegengaan van leegstand') is de motiveringseis van de ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen. Met toepassing van deze motiveringsplicht worden nieuwe stedelijke ontwikkeling gemotiveerd en afgewogen met oog voor de ruimtevraag, de beschikbare ruimte en de ontwikkeling van de omgeving waarin dit gebied ligt. Deze motivering is in het navolgende opgenomen.

De Ladder voor duurzame verstedelijking voor onderhavig plan
Allereerst dient de voorvraag te worden gesteld of sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling is een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

Uit overzichtsjurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State inzake de stedelijke functie wonen is de ondergrens van een nieuwe stedelijke ontwikkeling bij niet-woningbouwplannen 'in beginsel' gelegd op een toevoeging van bebouwing van 500 m². Gelet op het voorliggende initiatief, waarbij sprake is van de bouw van een IKC met een bruto

vloeroppervlakte van 2.497 m² b.v.o. (verdeeld over twee bouwlagen), kan worden gesteld dat dit initiatief dient te worden beschouwd als een nieuwe stedelijke ontwikkeling. De ladder voor duurzame verstedelijking dient derhalve te worden doorlopen.

Een Integraal Kindcentrum is een maatschappelijke voorziening die door de gemeente in samenwerking met een schoolbestuur en andere maatschappelijke partijen wordt gerealiseerd. De ontwikkeling van het IKC te Merkelbeek komt voort uit een samenwerking tussen de gemeente Beekdaelen, de onderwijsstichting MOVARE en de kinderopvanglocaties CMWW en Sport Kinderopvang Sjoepkar. De beoogde ontwikkeling van het IKC is een gevolg van de fusie van de basisscholen Merkelbeek en Doenrade. De huidige schoollocatie biedt onvoldoende ruimte voor het aantal leerlingen van de nieuwe basisschool. Daarnaast voldoet het huidige gebouw niet meer aan de wensen en eisen van deze tijd. Het IKC biedt een permanente en toekomstbestendige oplossing voor de huidige onderwijshuisvestingsproblematiek in Merkelbeek. De samenwerkende partijen hebben in voorbereiding op het onderhavige plan een programma van eisen opgesteld op basis waarvan de doorgaande leer- en ontwikkellijn van opvang tot en met basisschool wordt gefaciliteerd. De huidige locaties van de basisschool en kinderopvanglocaties komen te vervallen en kunnen op termijn opnieuw worden ingevuld voor een andere ruimtelijke ontwikkeling.

Het onderhavige plan leidt niet tot leegstand van een andere schoollocatie. Het voorliggende initiatief betreft enkel een verplaatsing van de huidige schoollocatie en leidt tot een wijziging van het leerlingenaantal of de schoolstructuur.

Overige instructieregels
Voor het overige zijn er vanuit afdeling 5.1 geen instructieregels van het Rijk van toepassing op deze projectlocatie.

Daarnaast bevat afdeling 5.2 van het Bkl instructieregels voor de uitoefening van taken voor de fysieke leefomgeving. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om beperkingengebieden voor het spoor en voor Rijkswegen. Deze onderwerpen zijn op de projectlocatie niet relevant.

Resumerend kan worden aangegeven dat voldaan wordt aan het Rijksbeleid en aan de instructieregels van het Rijk zoals opgenomen in het Bkl.

2.4.2 Provinciaal beleid en provinciale regels

Omgevingsvisie Limburg (POVI)
Op 1 oktober 2021 is de Omgevingsvisie Limburg vastgesteld. Om goed in te kunnen spelen op de Limburgse kansen en uitdagingen in de leefomgeving is een visie nodig voor de langere termijn (2030 - 2050), waarin allerlei onderwerpen aan bod komen, zoals wonen, bodem, infrastructuur, energie, economie, landbouw, water, natuur, landschap en cultureel erfgoed, maar ook gezondheid en de gezonde leefomgeving. Zo geeft de Omgevingsvisie richting aan de manieren waarop Limburg klaargemaakt wordt voor de toekomst.

De provincie zoekt naar de balans tussen het beschermen én benutten van de fysieke leefomgeving waarin we leven, wonen, werken, leren en vrije tijd besteden. Afwegingen hierbinnen geschiedt op basis van de onderstaande Limburgse principes:

- streven naar een inclusieve, gezonde en veilige samenleving die uitnodigt tot ontmoeten, recreëren en maatschappelijke betrokkenheid;
- de kenmerken en identiteit van gebieden staan centraal. Een gebiedsgerichte aanpak is de basis voor samenwerking met andere partijen en initiatiefnemers;
- stedelijke functies worden geconcentreerd in compacte steden en dorpen. Landelijke gebieden worden als tegenhanger van de drukkere stedelijke gebieden ontwikkeld;
- zorgvuldig omgaan met de ruimte en voorraden, zowel onder- als bovengronds. Er wordt gestreefd naar functiecombinaties en het optimaal benutten van bestaande functies.

Compacte steden blijven het uitgangspunt. Nieuwe stedelijke ontwikkelingen moeten zoveel mogelijk een plek krijgen binnen het bebouwd gebied. Dit om de diversiteit tussen stad en land, tussen dynamisch en rustiger en tussen wonen, werken en recreëren als kwaliteit van de leefomgeving te kunnen behouden. Daarbij is er aandacht voor compacte binnensteden, het behoud van basisvoorzieningen en leefbaarheid.

Landelijke kernen

De onderhavige projectlocatie is conform de kaarten behorende bij de Omgevingsverordening Limburg gelegen binnen de zone 'Landelijke kernen'. De leefbaarheid en vitaliteit van de kernen in het landelijk gebied is belangrijk. Een aantal kernen vervult op sommige terreinen een regionale verzorgende functie met onderwijs, zorg, cultuur, winkels en werklocaties. De zorg voor een goede kwaliteit van de leefomgeving en een goede bereikbaarheid zijn hier belangrijke uitgangspunten. Limburgse steden en dorpen moeten ook in de toekomst een aantrekkelijke en leefbare basis voor de inwoners zijn. de Limburgse steden en dorpen krijgen de komende decennia te maken met grote gecompliceerde vraagstukken en transities. Bij veel vraagstukken in het bebouwd gebied geldt dat de overheid, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven samen oplossingen moeten vinden. Een belangrijke rol ligt bij de gemeenten. Een toenemend aantal vraagstukken overstijgt echter het lokale niveau en vraagt om gezamenlijk optrekken van gemeenten in regionaal verband.

Onderhavig plan

De ontwikkeling van een Integraal Kindcentrum komt ten goede aan het voorzieningenniveau binnen de kern Merkelbeek. De ontwikkeling vormt een oplossing voor het capaciteitstekort van de huidige schoollocatie en faciliteert een kwalitatieve impuls van de onderwijs- en kinderopvang voorzieningen in Merkelbeek. Hiermee blijft Merkelbeek aantrekkelijk voor jonge gezinnen om te wonen, hetgeen de leefbaarheid ten goede komt. Daarnaast kan de vrijkomende schoollocatie binnen de bestaande kern op termijn worden benut voor een andere ruimtelijke invulling.

Instructieregels provincie (Omgevingsverordening Limburg)

Artikel 8.0b, lid 1 van het Bkl bepaalt dat bij een aanvraag om een BOPA de instructieregels in hoofdstuk 5 van het Bkl, de provinciale instructieregels en eventuele instructies het beoordelingskader vormen. Een omgevingsvergunning voor een BOPA wordt geweigerd indien de activiteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van deze instructieregels, of indien sprake is van een voorbeschermingsregel of indien de activiteit het uitvoeren van een projectbesluit van provincie of Rijk belemmert.

Onderhavig plan

Vanuit afdeling 5.1 van het Bkl (Instructieregels met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties) gelden voor de onderhavige projectlocatie, gelet op de inhoud van het plan, met name instructieregels voor de ligging in het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg, na-ijleffecten steenkoolwinning, overstromingskansgebied E, uitsluitingsgebied windturbines en klimaatadaptatie. Deze aspecten komen in het navolgende aan de orde.

Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg

Uit artikel 7.2 van de Omgevingsverordening blijkt dat de motivering bij een omgevingsplan dat betrekking heeft op een gebied gelegen in het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg een beschrijving dient te bevatten van de op de projectlocatie voorkomende kernkwaliteiten, de wijze waarop met de bescherming en versterking van de kernkwaliteiten is omgegaan en de wijze waarop de negatieve effecten zijn gecompenseerd. De kernkwaliteiten in het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg zijn het reliëf, het open en besloten karakter en het cultuurhistorisch erfgoed. Deze zijn in het navolgende verder uitgewerkt.

- Nationaal Landschap Zuid-Limburg

Een Nationaal Landschap is een gebied met een zeldzame en nationaal kenmerkende kwaliteiten op landschappelijk, cultuurhistorisch en natuurlijk gebied. In Nederland zijn 20 Nationale Landschappen aangewezen die samen het gezicht van Nederland bepalen. Het Nationaal

Landschap biedt ruimte voor regionale en lokale bedrijvigheid, inclusief grondgebonden landbouwbedrijven, maar altijd vanuit een groot respect naar de omgeving. In de Omgevingsverordening Limburg is aangegeven wat de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg zijn:

1. het reliëf (steilere hellingen, steilranden, graften, holle wegen, droogdalen, grubben, beekdalen, bron- en kwelzones, vochtige laagten, breuktreden, overgangen Maasterrassen, geologische verbindingen);
2. het open-besloten karakter (openheid op plateaus, kleinschaligheid rondom dorpen, op hellingen en in droogdalen);
3. het groene karakter (bronbossen, beken, hellingbossen, kalkgraslanden, heischrale graslanden, moerassen, bronnen, zinkflora, mantel- en zoomvegetaties, hellingen met veel graften, grubben en holle wegen);
4. het cultuurhistorisch erfgoed (archeologische verwachtings)waarden, kastelen, historische bouwkunst, historische geografische elementen en patronen, zoals wegen, kavelpatronen, verdedigingswerken, ondergrondse kalksteengroeves, heggen).

- <u>Deelgebieden</u>

Het Nationaal Landschap Zuid-Limburg (hierna: NLZL) is onder te verdelen in een aantal deelgebieden. De deelgebieden zijn opgedeeld door de natuurlijke fysieke grenzen die gevormd worden door de landschapstypen (plateaus, hellingen en dalen). De deelgebieden verschillen onderling, soms subtiel en soms zijn de verschillen groot. Ze verschillen van elkaar in landschapstypen en kernkwaliteiten. Door de nuance verschillen kunnen bepaalde leidende beginselen in meer of mindere mate van toepassing zijn voor elk deelgebied. Die toepasbaarheid is ook afhankelijk van de specifieke locatie en de soort ruimtelijke ontwikkeling.

Deelgebied Plateau van Doenrade

Het plateau van Doenrade kenmerkt zich door relatief grote vlakke oppervlakken. Ter hoogte van Schinnen strekt zich vanuit de Geleenbeek een brede, haast niet zichtbare, laagte het plateau in. De ligging van de kernen Oirsbeek en Amstenrade in deze laagte versterkt de zichtwerking vanaf de omliggende hoge delen van het plateau. In veel gevallen vormt de sterk verdichte lintbebouwing geen belemmering op deze zichtwerking. In kernen Puth, Doenrade en Oirsbeek zijn in het verdichte oude lint nog veel carréboerderijen te vinden die vroeger de spil waren in deze van oorsprong landschappelijke dorpen.

Waar de Geleenbeek de westelijke plateaurand duidelijk markeert, is de zuidelijke plateaurand niet meer als zodanig herkenbaar omdat stadse uitbreidingen van onder andere Hoensbroek en Brunssum tot over de plateaurand zijn gekropen. Juist doordat bebouwde kernen zich vrijwel allemaal op de overgang van plateau en droogdal bevinden, hebben de vlakke delen van het plateau, op enkele agrarische gebouwen na, hun open karakter behouden. Vanaf de hoge plateautoppen kan over het hellingbos heen gekeken worden.

- <u>Leidende beginselen voor het Plateau van Doenrade</u>

De vier kernkwaliteiten van het NLZL zijn niet vanzelfsprekend en zijn daarom gebaat bij een zorgvuldige omgang en bescherming. Ze vormen het kapitaal van de omgeving. Om een raamwerk voor deze bescherming te bieden is er een aantal zogenaamde leidende beginselen gesteld. De leidende beginselen zijn algemene principes met als doel de vier kernkwaliteiten van het NLZL te behouden dan wel te versterken. Door het algemene karakter gelden de leidende beginselen voor meerdere landschapstypen. Onderstaand zijn de leidende beginselen aangegeven die binnen het Geuldal van toepassing kunnen zijn:

- L01: Benadrukken cultuurhistorisch erfgoed;
- L03: Bos en groene verdichting op steile hellingen
- L05: Vergroenen dorpsranden;
- L06: Herstel van kleine landschapselementen;
- L07: Herstel van bronnen;
- L08: Zorgvuldige omgang met bebouwing in kwetsbare delen;

- L09: Passend bouwen in dorpsstructuur en dorpssilhouet;
- L10: Herstructurering bebouwd gebied.

Voor het onderhavige plan zijn met name L05, L08 en L09.

L05: Vergroenen dorpsranden
Het vergroenen van dorpsranden versterkt het cultuurlandschap, verbetert het uitzicht op de dorpsranden, creëert kleinschalige ecologische verbindingen, geeft ruimte voor de teelt van regionale producten, markeert dorpsranden en verbetert de lokale recreatiemogelijkheden. Geïnspireerd door het historische landschap worden dorpen op de plateaus bij voorkeur omzoomd met kleine weilanden, heggen en hoogstamboomgaarden.

L08: Zorgvuldige omgang met bebouwing in kwetsbare delen
Door ongestructureerde verspreide bebouwing te ordenen naar landschappelijke logica en te zorgen voor buffers tussen bebouwde gebieden wordt verrommeling voorkomen. Op de dalbodems, steile hellingen en op de hoge delen van de plateau's is het wenselijk terughoudend om te springen met verdere bebouwing. Daarentegen zijn er, mits een zorgvuldige inpassing, in de lagere delen, soms wel ontwikkelingen mogelijk.

L09: Passend bouwen in dorpsstructuur en dorpssilhouet
De dorpsstructuren en -silhouetten in de regio Zuid-Limburg zijn karakteristiek en uniek. Om dit te behouden is het belangrijk aandacht te besteden aan een zorgvuldige inpassing van nieuwe bebouwing in het dorpssilhouet. Ongestructureerde verspreide bebouwing wordt hiermee beperkt en wordt een bijdrage geleverd aan de logica van het landschap.

- Kansen voor ontwikkeling

Lange tijd hebben ontwikkelingen plaatsgevonden in balans met natuur en landschap. Echter, in de 20ste eeuw doorwerkend naar de huidige tijd, is de ontwikkeling van het landschap in een stroomversnelling geraakt. Niet altijd is er even zorgvuldig omgegaan met de kwaliteiten van het landschap. Nieuwe ontwikkelingen zijn onvermijdelijk en de snelheid waarmee deze zullen plaatsvinden is niet te voorspellen. Het NLZL is een levend landschap waar vanuit maatschappelijke vragen vanuit de verschillende thema's ruimtelijke opgaven zullen blijven ontstaan. Een doorontwikkeling van een toekomstbestendig en kwalitatief landschap voor alle belangen is alleen mogelijk als de kernkwaliteiten gevalideerd en ontwikkeld worden als fundament van nieuwe ontwikkelingen. Het landschap is immers het kader waar alle ontwikkelingen plaatsvinden.

Deze ontwikkelingen zijn afkomstig uit vrijwel alle lagen van de samenleving en maatschappij, maar zijn onderverdeeld in acht thema's:

1) infrastructuur;
2) wonen;
3) toerisme & recreatie;
4) landbouw;
5) water;
6) groen & natuur;
7) bedrijvigheid;
8) overige ontwikkelingen.

Toepassing op dit initiatief:
De onderhavige projectlocatie is onderdeel van een bestaand maatschappelijk cluster aan de rand van de kern Merkelbeek. Rondom de projectlocatie is reeds sprake van een groene inpassing middels de bestaande bomenrij. Het groene karakter wordt versterkt door het toepassen van groenelementen in de vorm van een haag aan de westzijde van de projectlocatie. Daarnaast levert de herinrichting van de openbare ruimte een positieve bijdrage aan de landschappelijke inpassing van het project door het verwijderen van verhard oppervlak en het ontwikkelen van een natuurinclusieve voorziening waarin de benodigde verkeer- en parkeervoorzieningen worden ingepast middels het toevoegen van groenelementen en waterbuffers.

Na-ijlende gevolgen steenkoolwinning (art. 12.12)
In artikel 12.12 van de Omgevingsverordening is aangegeven dat in de toelichting bij een ruimtelijk plan dat het bouwen van een nieuw bouwwerk in de gemeenten Brunssum, Beekdaelen, Heerlen, Landgraaf, Voerendaal, Kerkrade, Simpelveld, Beek, Sittard-Geleen en Stein mogelijk maakt, wordt beschreven op welke wijze rekening is gehouden met de na-ijlende effecten van de voormalige steenkoolwinning.

Onderhavig plan
P.M. Informatie en kaartmateriaal noodzakelijk vanuit gemeente (niet openbaar beschikbaar)

Klimaatadaptatie (artikel 3.5)
Conform artikel 3.5 van de Omgevingsverordening bevat de toelichting bij een ruimtelijk plan dat een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling mogelijk maakt een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de risico's en gevolgen van klimaatverandering en de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om de risico's en gevolgen van klimaatverandering te voorkomen of te beperken en de afweging die daarbij is gemaakt op het gebied van wateroverlast, overstroming en droogte.

Onderhavig plan
Door klimaatverandering nemen hittestress, wateroverlast, droogte en de kans op overstromingen toe. Dat levert risico's op voor onze gezondheid, veiligheid en economie. Daarnaast staan de kwaliteit van de natuur en de biodiversiteit onder druk. Ook in de gebouwde omgeving. Het is van groot belang dat de gemeente Beekdaelen zich aanpast aan deze veranderingen. De overheid, maatschappelijke organisaties, inwoners en bedrijven werken aan de benodigde aanpassingen voor het omgaan met extreme weersomstandigheden en het versterken van de biodiversiteit, zodat dit het nieuwe normaal wordt. De afwegingen inzake klimaatadaptatie zijn opgenomen in paragraaf 3.10 van deze onderbouwing.

Uitsluitingsgebied windturbines
In artikel 13.1 is aangegeven dat een omgevingsplan dat betrekking heeft op het uitsluitingsgebied windturbines, binnen dat gebied geen plaatsing van een windturbine met een masthoogte van 25 meter of hoger toelaat.

Onderhavig plan
Van deze activiteiten is in het onderhavige plan geen sprake.

Overstromingskansgebied E
Met het oog op de bergings- en afvoercapaciteit waarop regionale wateren moeten zijn ingericht geldt voor overstromingskansgebied E een gemiddelde overstromingskans van 1:100 per jaar als omgevingswaarde.

Onderhavig plan
Deze omgevingswaarde is een inspanningsverplichting voor het Waterschap Limburg. De gemeente of de initiatiefnemer van dit plan hebben hier geen rol in.

Resumerend kan worden aangegeven dat voldaan wordt aan het provinciaal beleid en aan de instructieregels uit de Omgevingsverordening Limburg.

2.4.3 Beleid Waterschap

De gemeente Beekdaelen valt in de zin van wateraangelegenheden binnen het Waterschap Limburg. Vanuit het waterschap zijn de Waterschapsverordening en het Waterbeheerplan relevante documenten die betrokken dienen te worden bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Waterschapsverordening Waterschap Limburg
Sinds de invoering van de Omgevingswet geldt de Waterschapsverordening van het Waterschap Limburg. In deze verordening zijn ook de regels van de voormalige Keur opgenomen. Deze regels gaan over gedoogplichten, geboden en verboden op en vlakbij waterkeringen, watergangen en kunstwerken. De Waterschapsverordening bevat de ligging en maatvoering van waterstaatkundige werken en waterpartijen, alsmede de onderhoud- en beschermingszones. Deze zijn opgenomen in bijlage I van de Waterschapsverordening.

Projectlocatie
Voor de voorliggende projectlocatie zijn in genoemde bijlage geen specifieke uitgangspunten vastgelegd, aangezien in en om de projectlocatie geen watergangen, waterkeringen et cetera gelegen zijn.

Waterbeheerplan Waterschap Limburg 2022-2027
Het Waterschap is de waterkwantiteit- en waterkwaliteitsbeheerder en de beheerder van de primaire en secundaire waterkeringen. Het Waterbeheerplan 2022-2027 is het plan van het Waterschap Limburg waarmee de koers wordt uitgezet voor een toekomstbestendig waterbeheer in Limburg. Hierin is aangegeven hoe invulling wordt gegeven aan de taak om te zorgen voor veilige dijken, droge voeten en voldoende en schoon water. In het plan is vastgelegd hoe men het watersysteem en waterkeringen op orde wil brengen en houden. Ook staat hierin welke bijdrage de waterschappen leveren aan de Europese Kaderrichtlijn Water. Voorbeelden van maatregelen zijn: het aanleggen en verbeteren van dijken tegen overstromingen, het aanpakken van knelpunten van wateroverlast en herstellen van beken.

Projectlocatie
Voor de voorliggende projectlocatie kent het Waterbeheerplan geen specifieke uitgangspunten.

<u>Conclusie</u>
Het voorliggende plan kent geen aandachtspunten vanuit de Waterschapsverordening dan wel het waterbeleid. De reguliere waterparagraaf (vanuit de instructieregel ex artikel 5.37 Bkl) is opgenomen in paragraaf 3.9 van deze onderbouwing.

2.4.4 Gemeentelijk beleid

Omgevingsvisie gemeente Beekdaelen
Op 25 november 2025 heeft de gemeenteraad van Beekdaelen de Omgevingsvisie voor gemeente Beekdaelen vastgesteld. De Omgevingsvisie schetst een strategische visie voor de inrichting van de fysieke leefomgeving tot 2040.

De visie bouwt voort op de strategische visie ‘Leven en werken in het landschap’ (vastgesteld op 17 september 2024) en op sectorale visies. Het is een dynamisch document dat flexibel inspeelt op toekomstige veranderingen en uitdagingen zoals klimaatverandering, woningnood en energietransitie. De visie benadrukt de samenwerking met inwoners, ondernemers en regionale partners. Dit doet Beekdaelen door de gemeenschap actief te betrekken bij beleidsvorming en bij de beleidsuitvoering. De visie en ambities op het sociale domein zijn beschreven in het toekomstperspectief sociaal domein’. De strategische visie, het toekomstperspectief sociaal domein en de omgevingsvisie vormen gezamenlijk het fundament voor de toekomst van Beekdaelen.

Beekdaelen in 2040
In ruimtelijke keuzes laat Beekdaelen zich leiden door de wens om de brede welvaart te versterken. Bij de lokale inpassing van deze ambitie worden de volgende drie principes gehanteerd:

a) PEOPLE: Excellent wonen en vitale kernen;
b) PROFIT: Duurzame economische ontwikkeling;
c) PLANET: Landschappelijke ontwikkeling als kans.

Ten aanzien van het onderhavige plan is met name het principe ‘Excellent wonen en vitale kernen’ van belang. De gemeente Beekdaelen zet in op een sociale en vitale gemeente, waarbij het voorzieningenniveau in de grote kernen wordt versterkt. Reguliere basisscholen maken plaats voor integrale kindcentra. Bij de ontwikkeling van de Integrale Kindcentra worden versteende schoolpleinen getransformeerd tot groene speelruimten.

Onderhavige plan
Het voorliggende plan voorziet in het realiseren van een Integrale Kind Centrum in de kern Merkelbeek. Het IKC biedt een toekomstbestendige oplossing voor het capaciteitsgebrek op de huidige locatie aan de Clemensweg als gevolg van de fusie van de scholen in Doenrade en Merkelbeek. Verder voorziet het plan in een functionele versterking van de onderwijsvoorzieningen en bijbehorende kinderopvangvoorzieningen en draagt het plan derhalve bij aan de verbetering van het voorzieningenniveau binnen de kern Merkelbeek. Het kindcentrum en het bijbehorende speelterrein worden groen ingepast en past derhalve ook binnen de ambitie tot het realiseren van groene speelruimten. Geconcludeerd wordt dat het onderhavige plan in overeenstemming is met de beleidsuitgangspunten van de Omgevingsvisie gemeente Beekdaelen.

Strategische visie gemeente Beekdaelen 2024-2040
In de Strategische Visie is een beoogd toekomstbeeld gegeven van de gemeente Beekdaelen in 2040. Dit toekomstbeeld wordt opgebouwd aan de hand van vier pijlers:

1. excellent wonen in vitale kernen;
2. landschappelijke ontwikkeling;
3. duurzame economische ontwikkeling;
4. een nieuwe relatie tussen gemeenschap en gemeente.

In het kader van het onderhavige plan zijn met name pijlers 1 en 4 van belang.

Onderdeel van de pijler ‘excellent wonen in vitale kernen’ is het faciliteren van voorzieningen binnen de gemeente Beekdaelen. Om alle doelgroepen zich welkom te laten voelen wordt het voorzieningenniveau verstevigd. Er is een passend aanbod van voorzieningen, zoals winkels, onderwijs, horeca, zorg- en welzijnsdiensten, ontmoetingsplekken en sport- en recreatiemogelijkheden. Niet alles is in elke kern aanwezig, maar alle voorzieningen zijn wel altijd op (fiets-)afstand bereikbaar.

Onderhavig plan
De ontwikkeling van het IKC draagt bij aan het voorzieningenniveau binnen de kern Merkelbeek en biedt nieuwe duurzame huisvesting voor de basisschool en kinderopvangvoorzieningen. Daarnaast ontstaat ruimte voor toekomstige ontwikkelingen op de huidige schoollocatie aan de Clemensweg. Geconcludeerd wordt dat het voorliggende plan in overeenstemming is met de Strategische Visie gemeente Beekdaelen 2024-2040.

3 Fysieke leefomgeving

3.1 Beschermen van de gezondheid

In artikel 1.3 Ow zijn de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet aangegeven. De wet, zo is beschreven, is gericht op het in onderlinge samenhang:

a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en
b. op het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

In dit hoofdstuk komt aan de orde op welke wijze bij de beoogde buitenplanse omgevingsplanactiviteit rekening wordt gehouden met het aspect gezondheid. De vraag die daarbij wordt gesteld is of de vergunningverlening van deze BOPA leidt tot (mogelijk) ernstige nadelige gevolgen voor de gezondheid. In de navolgende paragrafen 3.2 t/m 3.11 komen de aspecten die hierbij een rol spelen aan de orde.

3.2 Milieubelastende activiteiten

Volgens artikel 1 Ow en de daarbij behorende bijlage is een milieubelastende activiteit een activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsactiviteit op een zuiveringtechnisch werk of een wateronttrekkingsactiviteit. Regels over milieubelastende activiteiten zijn opgenomen in het Bal (Besluit activiteiten leefomgeving), het Bkl (in de vorm van (instructieregels) en in de bruidsschat (afdeling 22.3 van het Tijdelijk Omgevingsplan van de gemeente Beekdaelen).

Onderhavig plan
Ten aanzien van de voorliggende BOPA is er geen sprake van milieubelastende activiteiten waarvoor in het Bal noch in de bruidsschat van het TOP specifieke regels zijn opgenomen.

3.3 Geluid

Bij het ontwikkelen van een ruimtelijk plan is het belangrijk rekening te houden met geluidbronnen en de mogelijke hinder of overlast daarvan voor mensen. De beoordeling van het aspect geluid vindt zijn grondslag in de Omgevingswet en in het Bkl. In deze subparagraaf wordt het aspect geluid door activiteiten behandeld. Het gaat dan om geluid afkomstig van beoogde activiteiten die in de nabijheid van bestaande woningen plaatsvinden en die mogelijk een belemmering vormen voor een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van de woningen. Daarbij prevaleren de bestaande rechten van de aanwezige activiteiten boven de nieuwe ontwikkeling. Mocht er sprake zijn van overschrijding van normen vanwege de beoogde activiteiten op de bestaande woonfunctie dan zal het plan voor de onderwijsfunctie moeten worden aangepast.

Onderhavig plan
Ter bepaling van de effecten van geluidbronnen op de beoogde nieuwe functies en omgekeerd is door Spider Monkey Consultancy een akoestisch onderzoek (separate bijlage 2) uitgevoerd. De resultaten van het akoestisch onderzoek zijn in het navolgende beschreven.

<u>Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen</u>
Het toelaten van een geluidgevoelig gebouw in een geluidaandachtsgebied vereist dat in een omgevingsplan rekening wordt gehouden met het geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen en dat het plan erin voorziet dat het geluid aanvaardbaar is. Indien de locatie is

gelegen binnen het geluidaandachtsgebied van een of meer geluidbronnen, wordt het geluid ervan vastgesteld en getoetst aan de standaardwaarden. Als een standaardwaarde wordt overschreden, dient de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid op de gevel te worden beoordeeld.

De gemeentewegen hebben een verkeersintensiteit lager dan of gelijk aan 1.000 verkeersbewegingen per etmaal en behoeven, gelet op artikel 5.78 lid 1 onder c, geen toetsing aan waarden. De locatie ligt niet in een geluidaandachtsgebied van andere wegen, spoorwegen of industrieterreinen. Dit onderdeel behoeft derhalve geen beschouwing.

Geluid door activiteiten

Met het toelaten van een geluidgevoelig gebouw dient er sprake te zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het geluid door activiteiten/functies op de gevel van het geluidgevoelig gebouw dient aanvaardbaar te zijn en tegelijkertijd mogen aanwezige bedrijfsfuncties niet ingeperkt worden door het toelaten van een nieuw geluidgevoelig gebouw.

Gebiedsfunctie, gebiedstype van de omgeving

Het afwegingskader is afgestemd op de gebiedsfunctie van de omgeving. Op basis van de inventarisatie van functies/activiteiten in de omgeving wordt 'Gemengd gebied' van toepassing geacht.

Impact van de omgeving op het plan en impact van het plan op de omgeving

In de gevolgde methodiek wordt onder stap 1 beoordeeld of er voldoende afstand is tussen enerzijds activiteiten, (bedrijfs-)functies en anderzijds geluidgevoelige gebouwen en/of functies. Uit de beoordeling van de impact van de omgeving op het plan volgt dat in de gevolgde methodiek er geen toetsafstand is opgenomen voor een speeltuin, zodat hiervoor de feitelijke geluidssituatie dient te worden onderzocht. Het geluid door het gebruik van het voetbalveld is op de gevels van het IKC is, gelet op de analyse van de bronsituering en gebruikstijden onder paragraaf 3.2, niet beschouwd. Voor de impact van het plan op de omgeving geldt dat het vlak voor de onderwijsfunctie op voldoende afstand ligt van burgerwoningen, maar dat de methodiek niet voorziet in een richtafstand geluid voor spelende kinderen. Het parkeren op de natuurinclusieve parkeervoorziening voldoet aan de richtafstand geluid, maar het wordt relevant geacht dit nader te onderzoeken. Resumé: voor drie activiteiten: speeltuin, spelende kinderen op het plein van het IKC en het parkeren op de natuurinclusieve voorziening is de feitelijke geluidsituatie beschouwd.

Feitelijke geluidssituatie

De feitelijke geluidssituatie van het gebruik van de speeltuin, spelende kinderen op het plein van het IKC en parkeren op de natuurinclusieve parkeervoorziening is onderzocht met een modelberekening volgens bijlage IVh van de Omgevingsregeling. Hierbij is gebruik gemaakt van het softwarepakket Geomilieu.

Het geluid door de speeltuin, het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau LAr,LT op de gevel van het IKC waar vertrekken voor kinderopvang aan grenzen, is niet hoger dan de streefwaarde van 50 dB(A). Het maximale geluidniveau LAmax (piekgeluiden) is hoger dan de streefwaarde van 70 dB(A). Uitgaande van een geluidwering van de gevel van tenminste 20 dB (nieuwbouweis), is het maximale geluidniveau binnen niet hoger dan 55 dB(A); hetgeen als maximaal acceptabel wordt beschouwd. Bij toepassing van een warmteterugwinning, een WTW-installatie, zijn er geen gevelopeningen voor ventilatie en zal de geluidwering circa 25 dB bedragen. Het maximale geluidniveau LAmax, piekgeluid is dan binnen niet hoger dan 50 dB(A). Gelet op het vorenstaande wordt het geluid door de speeltuin aanvaardbaar geacht.

Het geluid door spelende kinderen op het plein van het IKC, het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau LAr,LT is op de gevels van woningen niet hoger dan de streefwaarde van 50 dB(A). Het maximale geluidniveau LAmax (piekgeluiden) is op één gevel van een woning, Kerkstraat 53, hoger dan streefwaarde van 70 dB(A) van stap 2 Bedrijven en milieuzonering. Deze waarde kan optreden door het schreeuwen van een kind van 2 – 4 jaar indien deze zich dicht bij de perceelsgrens bevindt; dit zal slechts incidenteel plaatsvinden. Bij een kind van 5 – 12 jaar zal de

waarde 69 dB(A) bedragen; dit is niet hoger dan de waarde van 70 dB(A). Dit wordt in de dag gemotiveerd aanvaardbaar geacht. Op de gevels van alle andere woningen wordt wel aan de streefwaarde van 70 dB(A) voldaan. In de avond en nacht zijn er geen spelende kinderen op het plein.

Het geluid door parkeren op de natuurinclusieve parkeervoorziening, het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau LAr,LT is op de gevels van woningen niet hoger dan de streefwaarde van 50 dB(A) en 45 dB(A) voor de dag, respectievelijk de avond. Het maximale geluidniveau LAmax (piekgeluiden) is op de gevels van woningen niet hoger dan de streefwaarde van 70 dB(A) en 65 dB(A) voor de dag, respectievelijk de avond. In de nacht wordt er niet geparkeerd.

Indirecte akoestische effecten van veranderend verkeer
Het geluid door het veranderend verkeer bedraagt ten hoogste 32 dB(A) etmaalwaarde bij de woning Kerkstraat 18-20; het is niet hoger dan de streefwaarde van 50 dB(A).

Eindconclusie
Met het plan is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

3.4 Kwaliteit van de buitenlucht

De regelgeving rondom de luchtkwaliteitseisen is opgenomen in paragraaf 5.1.4.1 Bkl. De overheid beoordeelt vanuit de Omgevingswet vooral de luchtkwaliteit van aandachtsgebieden. Aandachtsgebieden zijn locaties met hogere concentraties stikstofdioxide (NO_2) of fijnstof (PM_{10}). Deze aandachtsgebieden zijn aangewezen in artikel 5.51 lid 2 en 3 Bkl. De gemeente Beekdaelen valt niet onder deze aandachtsgebieden.

Omgevingswaarden Bkl
In artikel 2.4 Bkl staan de omgevingswaarden voor stikstofdioxide. Hiervoor gelden de volgende ten hoogste toelaatbare concentraties:
- 200 µg/m³ uurgemiddelde, dat ten hoogste achttienmaal per kalenderjaar wordt overschreden; en
- 40 µg/m³ als kalenderjaargemiddelde.

In artikel 2.5 Bkl staan de omgevingswaarden voor stikstofdioxide. Voor PM_{10} gelden de volgende ten hoogste toelaatbare concentraties:
- 50 µg/m³ als 24-uurgemiddelde, dat ten hoogste 35 maal per kalenderjaar wordt overschreden; en
- 40 µg/m³ als kalenderjaargemiddelde.

Blootstellingscriterium
Het bevoegd gezag toetst en monitort de luchtkwaliteit op plaatsen waar representatieve blootstelling is. Alleen als de blootstelling voldoende lang of 'significant' is, moet het bevoegd gezag de omgevingswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof toetsen. Die omgevingswaarden zijn er om de gezondheid van mensen te beschermen op plaatsen waar zij verblijven. Dit uitgangspunt heet ook wel het ‘blootstellingscriterium’.

Bij de blootstellingsduur gaat het om de gemiddelde verblijftijden van personen op een plek. Daarin is geen onderscheid naar hooggevoelige groepen zoals kinderen, zieken of ouderen of het type verblijf. Het bevoegd gezag toetst niet als de blootstellingsduur kort is vergeleken met de middelingstijd van de omgevingswaarde. Dan is er geen significante blootstelling. Deze middelingstijd hangt af van de omgevingswaarde waarvoor een toets nodig is. Uitgaande van de omgevingswaarden vanuit het Bkl is voor stikstofdioxide (NO_2) de jaargemiddelde norm bepalend. De middelingstijd voor NO_2 is daarom vrijwel altijd een jaar. Voor fijnstof (PM_{10}) is de daggemiddelde norm bepalend. De vraag is dus of de beoogde gebruiksduur in verhouding tot een jaar respectievelijk een dag significant is.

Als voorbeeld van 'significant ten opzichte van een jaar' kan gedacht worden aan:
- woningen, andere voor wonen bestemde gebouwen en woonboten;
- kinderopvang;
- basisscholen en scholen voor middelbaar en hoger onderwijs;
- verzorgings- en bejaardentehuizen;
- revalidatie-instellingen;
- gebouwen waar personen langdurig verblijven (met uitzondering van werkplekken of kantoorgebouwen). Denk bijvoorbeeld aan gevangenissen en asielzoekerscentra.

Als voorbeeld van 'significant ten opzichte van een dag' kan gedacht worden aan:
- tuinen bij woningen en bij andere voor wonen bestemde gebouwen;
- recreatiewoningen en campings;
- sport- en recreatieterreinen zoals buitenzwembaden, speelplaatsen, speelweiden en speeltuinen, parken en pretparken;
- havens voor recreatievaartuigen;
- badinrichtingen in oppervlaktewater.

Omdat kinderopvangvoorzieningen en basisscholen significant ten opzichte van een jaar worden geacht dient getoetst te worden aan de omgevingswaarden.

<u>NIBM: in hoeverre verslechtert de nieuwe activiteit de luchtkwaliteit</u>
Toetsen aan de omgevingswaarden voor luchtkwaliteit is volgens artikel 5.53 Bkl niet nodig als een project of activiteit weinig bijdraagt aan luchtverontreiniging ('niet in betekenende mate' ofwel NIBM). Concreet betekent dit dat indien het toelaten van activiteiten leidt tot een verhoging van de kalenderjaargemiddelde concentratie in de buitenlucht van zowel stikstofdioxide als PM_{10} van 1,2 µg/m³ of minder (tenzij het gaat om een veehouderij). In artikel 5.54 Bkl zijn de standaardgevallen NIBM aangewezen.

Onderhavig plan
Het bovenstaande in ogenschouw nemende kan voor het te realiseren IKC het volgende worden aangegeven.

<u>Bestaande situatie: actuele luchtkwaliteit in de projectlocatie</u>
De actuele luchtkwaliteit op en rond de projectlocatie is raadpleegbaar in de Atlas Leefomgeving. Uit de Atlas Leefomgeving volgt dat de concentraties luchtverontreinigende stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijnstof (PM_{10}) in de directe omgeving van de projectlocatie lager liggen dan de grenswaarden die voor deze stoffen zijn vastgesteld (voor NO2 µg/m³, 'Goed', Atlas Leefomgeving d.d. 09.04.2026) en voor PM10 µg/m³ ('Goed', Atlas Leefomgeving d.d. 09.04.2026). Deze concentraties liggen (ver) beneden de aangegeven grenswaarden.

<u>NIBM: nieuwe activiteit</u>
In artikel 5.54 Bkl zijn de categorieën van gevallen opgenomen die 'niet in betekenende mate' bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze categorieën van gevallen hebben overwegend te maken met woningen of een combinatie van functies met woningen. Zo is in het artikel 5.54 Bkl vastgelegd dat het 'omslagpunt' voor wat betreft de verslechtering van de luchtkwaliteit ligt bij de realisering van 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg. Een kinderopvangvoorziening, basisschool en andere maatschappelijke functies behoren niet tot deze categorieën. Om deze ontwikkeling aan de normen te kunnen toetsen wordt gebruik gemaakt van de NIBM-tool (IPLO, versie 2026). Daarbij dient het realisatiejaar te worden ingevuld alsmede de toename van verkeersbewegingen als gevolg van de nieuwe ontwikkeling. In de NIBM-tool wordt gerekend met een weekdaggemiddelde, dat wil zeggen dat vijfdaags gebruik (5 dagen in een werkweek) moet worden omgerekend naar zevendaags gebruik; zo ontstaat het weekdaggemiddelde.

Vervolgens dient het aantal verkeersbewegingen te worden bepaald. Het gaat dan om:

- verkeersbewegingen brengen/halen kinderen;
- verkeersbewegingen basisschool;
- verkeersbewegingen kinderopvangvoorzieningen.

Voor het bepalen van de verkeersgeneratie is gebruik gemaakt van het verkeersonderzoek dat voor deze ontwikkeling is uitgevoerd (separate bijlage 1).

Brengen/halen kinderen

Er zijn geen kencijfers opgenomen in de CROW-parkeernormen ten aanzien van de verkeersgeneratie van een basisschool. De verkeersgeneratie is namelijk sterk afhankelijk van lokale factoren. Om de verkeersgeneratie van het IKC Merkelbeek te bepalen wordt gebruik gemaakt van de parkeerbehoefte op basis van de parkeernormen van de gemeente Beekdaelen. Ten behoeve van het halen en brengen van de leerlingen is in de verkeersstudie rekening gehouden met een parkeerbehoefte van 30 parkeerplekken (15 plekken voor de onderbouw en 15 plekken voor de bovenbouw). Het uitgangspunt is dat een parkeerplek door meerdere ouders wordt gebruikt. Voor de onderbouw wordt de parkeerplaats door 2 ouders gebruikt en in de bovenbouw door 4 ouders. Iedere bezetting per parkeerplek leidt tot 4 verkeersbewegingen per etmaal. Dit leidt tot een totale dagelijkse verkeersgeneratie als gevolg van het halen en brengen van leerlingen van **360 verkeersbewegingen** per etmaal.

Personeel basisschool

Het aantal verkeersbewegingen van het basisschoolpersoneel is eveneens bepaald op basis van de parkeerbehoefte. Op basis van de parkeernormen van de gemeente Beekdaelen geldt een parkeerbehoefte van 7 parkeerplekken ten behoeve van het personeel. Iedere parkeerplek wordt doordeweeks dagelijks éénmalig bezet. Dit betekent dat per parkeerplek twee verkeersbewegingen per etmaal worden gemaakt (één aankomende beweging in de ochtend en één vertrekkende beweging in de middag). De verkeersgeneratie van het personeel bedraagt derhalve (7 parkeerplekken * 2=) **14 bewegingen** per etmaal.

Kinderdagverblijf

Voor een kinderdagverblijf geldt volgens de CROW-systematiek een gemiddelde verkeersgeneratie van 35,7 verkeersbewegingen per werkdag per 100 m² bvo. Het uitgangspunt voor de functie kinderdagverblijf is 530 m² bvo en dit betekent (5,3 x 35,7=) 190 verkeersbewegingen per werkdag. De totale verkeersgeneratie van het te realiseren Integraal Kind Centrum bedraagt 574 verkeersbewegingen per etmaal. Omgerekend naar een werkdaggemiddelde is dit (574 * 5/7) = 410 verkeersbewegingen. Als worst case scenario wordt geen rekening gehouden met vakanties en feestdagen. Daarnaast wordt rekening gehouden met een ruime marge van 5% voor het vrachtverkeer (leveranciers). Invoering van de genoemde gegevens in de NIBM-tool met realisatiejaar 2027 leidt tot het volgende resultaat:

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2024

	Jaar van planrealisatie	2027
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	410
	Aandeel vrachtverkeer	5,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**0,30**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,05**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Bron: NIBM-tool 2025

Geconcludeerd kan worden dat het plan 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit en dat daarmee kan worden vastgesteld dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt bij de evenwichtige toedeling van functies aan locaties ten aanzien van dit plan.

Spuitzones
Op agrarisch bestemde grond, waarop gewassen mogen worden geteeld, kunnen gewasbeschermings- en bestrijdingsmiddelen worden gebruikt. Deze zorgen ervoor dat planten, groente of fruit beschermd worden tegen schimmels, insecten en andere plagen. Door de wind kunnen deze middelen in de omgeving worden verspreid. Dit heet drift. Drift van gewasbeschermingsmiddelen kan tot gezondheidsproblemen leiden. Er zijn geen wettelijke bepalingen in de wet opgenomen ten aanzien van dit onderwerp. In de jurisprudentie die zich over dit onderwerp heeft ontwikkeld, wordt als vuistregel een afstand (ook wel 'spuitzone' genoemd) van 50 meter tussen de agrarische grond en gevoelige functies, zoals woningen, aangehouden (modelberekeningen van TNO vormden hiervoor de basis). Deze in de praktijk gebruikte afstand is indicatief. Dat wil zeggen dat er van deze richtafstand van 50 meter kan worden afgeweken, mits deze afwijking goede wordt onderbouwd.

Onderhavig plan
In voorbereiding op het onderhavige plan is een locatiespecifiek onderzoek (separate bijlage 3) door Adromi Groep B.V. opgesteld. De conclusies van dit onderzoek zijn in het navolgende weergegeven.

<u>Conclusies</u>
Uit het onderzoek blijkt dat het niet noodzakelijk is om in planologische context extra driftreducerende voorzorgmaatregelen te nemen omdat anders sprake zou zijn van onvoldoende bescherming van de volksgezondheid. Immers:

1. Het Unierecht biedt een uitputtend en omvattend kader voor de toelating, herbeoordeling en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in Europa. Niet alleen is het Europese recht op dit vlak het strengste regelkader voor gewasbeschermingsmiddelen in de wereld, maar ook worden stoffen in gewasbeschermingsmiddelen strenger beoordeeld dan ieder andere stof of diergeneesmiddel dat op de Europese markt wordt toegelaten. Enkel medicijnen worden nog strenger beoordeeld;
2. Er zijn geen aanwijzingen dat deze regelgeving in Nederland of in de rest van de Unie tekortschiet. Er blijkt immers niet van nadelige gezondheidseffecten door blootstelling aan gewasbeschermingmiddelen;
3. Echter omdat gezondheidseffecten nooit volledig kunnen worden uitgesloten, dient rees op grond van het Unierecht invulling te worden gegeven aan het voorzorgbeginsel. Dit mag volgens het Unierecht door het aanhouden van een bepaalde onderlinge afstand of door het nemen van technische maatregelen. Nederland heeft deze Europese verplichting geïmplementeerd via een technische (bron)maatregel, namelijk door minimaal 75% driftreductie verplicht te stellen voor spuitapparatuur (ten opzichte van 0% of 50% driftreductie). Nederland heeft niet gekozen voor een overdrachtsmaatregel in de vorm van extra afstand.

Het geldende wettelijke stelsel voorziet dus al in bescherming van de volksgezondheid middels een hoge veiligheidsstandaard die enerzijds betekent dat middelen herbeoordeeld worden bij voortschrijdend inzicht en anderzijds uit voorzorg extra driftreductie moet worden toegepast.

Blijkens een uitspraak van het Europese Hof van Justitie dient bij de risicobeoordeling van gewasbeschermingsmiddelen een open gezondheidsnorm te worden gehanteerd, zodat voortdurend nieuwe wetenschappelijke inzichten in de beoordeling en herbeoordeling moeten worden betrokken. Om die reden wordt op dit moment door EFSA en Ctgb nader onderzoek

uitgevoerd naar onder meer de mogelijke effecten van chronische blootstelling en aspecten zoals cumulatie, synergisme, antagonisme en additie.

Een en ander heeft ook geleid tot uitspraken van de civiele rechter, welke erop neer zouden komen dat instanties als EFSA en Ctgb op dit moment nog onvoldoende invulling hebben gegeven aan waar het Unierecht hen toe verplicht. Dit kan hoogstens als een tijdelijke situatie worden beschouwd.

Aangezien er in de context van planologische besluitvorming sowieso van dient te worden uitgegaan dat de wet wordt nageleefd, zijn deze civiele uitspraken niet relevant voor onderhavige context.

Proportionaliteit en effectiviteit

Via het Unierecht zijn voldoende voorzorgen ingebouwd in het toelatings- en herbeoordelingskader om te voorkomen dat gezondheidsrisico's worden onderschat. Indien onverhoopt zou blijken van meer of andere nadelige gezondheidseffecten, dan verplicht het Unierecht om in te grijpen. Met andere woorden: indien onverhoopt toch zou blijken van nadelige gezondheidseffecten (van een specifiek middel of bepaalde combinaties), dan kan die situatie heel proportioneel met niet-planologische besluitvorming worden geremedieerd door het verbieden van middelen.

De extra driftreductie waar Nederland voor gekozen heeft, vormt hierbij een proportionele niet-planologische invulling van het voorzorgbeginsel.

Het nemen van een bronmaatregel, namelijk voorkomen dat stoffen in de lucht terecht komen welke een gezondheidsrisico insluiten, is vele malen effectiever dan dat gekozen wordt voor een overdrachtsmaatregel in de vorm van afstand, wat ongetwijfeld ook de reden is dat in Nederland gekozen is voor extra driftreductie in plaats van afstandseisen. Daargelaten de vraag of het hierbij gaat om blootstellingshoeveelheden die relevant kunnen zijn voor de gezondheid, geldt hierbij ook dat het aanhouden van een bepaalde afstand ook weinig effectief is als het gaat om dampen en aerosolen.

Door het toelaten van steeds veiliger middelen en uitfasering van minder veilige middelen en door toepassing van extra driftreductie op de spuitmachine zal daarentegen niet alleen het risico op verspreiding van druppeldrift kleiner zijn, maar zal ook minder damp- en aerosoldrift ontstaan. Grote druppels dampen immers minder snel uit en doordat minder druppeldrift buiten het gewas terecht kan komen, zal eventuele damp- en aerosoldrift ook op grotere afstand tot de omgeving ontstaan.

Gelet op het geldende wettelijke stelsel dat verplicht om voortschrijdend inzicht voortdurend te incorporeren in het toelaten en herbeoordelen van middelen is de kans dat onverhoopt toch gezondheidseffecten zouden optreden zo gering mogelijk gemaakt. Mede doordat ook het voorzorgbeginsel is geïntegreerd in de geldende regelgeving worden resterende risico's op nadelige gezondheidseffecten als gevolg van dit wettelijke stelsel politiek acceptabel geacht.

Planologische voorzorg

Zoals aangegeven is een planologisch besluit niet bedoeld om te compenseren voor niet-naleving van wettelijke voorschriften. Dit alleen al omdat dan niet duidelijk is in welke mate gecompenseerd zou moeten worden voor niet-naleving (er is altijd nog wel een scenario te bedenken waarin de wet nog ernstiger wordt overtreden etc.). En sowieso geldt dat EFSA en Ctgb hebben bevestigd dat zij de laatste wetenschappelijke inzichten incorporeren in hun toelatingen en herbeoordelingen – dus te doen waar het Unierecht toe verplicht.

Er is geen aanleiding om in planologische context een dubbele invulling te geven aan het voorzorgbeginsel door het aanhouden van extra afstand nu Nederland heeft gekozen om via extra driftreductie invulling te geven aan het voorzorgbeginsel en ook bij toepassing van

gewasbeschermingsmiddelen voorzorgen dienen te worden getroffen dat deze niet buiten het doelgewas terecht komen.

De geldende milieuregelgeving op basis van het Unierecht dus voldoende bescherming van de gezondheid, inclusief de invulling van het voorzorgbeginsel die al dient plaats te vinden. Gelet hierop is het niet noodzakelijk om in planologische context voorzorgmaatregelen te nemen in de vorm van extra onderlinge afstand of afscherming. Uitfasering van middelen op basis van voortschrijdende ontwikkelingen en nieuwe wetenschappelijke inzichten is meer effectief en proportioneel.

Gelet op een en ander bestaat er in planologische context hoogstens aanleiding om rekening te houden met voorzorgen die te maken hebben met voorstelbare onbedoelde gebeurtenissen die, ook al zijn deze formeel in strijd met regelgeving, in de praktijk ook niet volledig kunnen worden uitgesloten. Concreet kan hierbij worden gedacht aan menselijke vergissingen bij het aanlengen van gewasbeschermingsmiddelen, waardoor met een te grote hoeveelheid werkzame stof wordt gespoten, dan wel aan stuur- en bedieningsfouten bij het hanteren van de spuitapparatuur, waardoor er toch op buurpercelen gespoten wordt. Verder kan worden gedacht aan een onverwachte windvlaag waardoor spuitdruppels over een groter gebied verspreid worden dan bij toegelaten windsnelheden het geval kan zijn.

In lijn met dit additionele planologische voorzorgbeginsel kan ook in deze situatie worden voorzien in maatregelen waarmee het driftblootstellingsrisico zo klein mogelijk wordt gemaakt / gehouden. Hierbij dienen de maximale planologische mogelijkheden als uitgangspunt te worden genomen.

<u>Voorzorgmaatregelen</u>
Bovenwettelijke driftreductie
De gemeente is overeengekomen met de eigenaren/gebruikers van de betreffende agrarische gronden dat op het noordelijke gedeelte van deze gronden, voor zover gelegen binnen 50 meter, enkel spuitmachines zullen worden gebruikt welke minimaal 80% driftreductie bieden.

Gebouw als afscherming / extra afstand
Het gebouw van het IKC zal aan de zijde van de agrarische gronden worden gerealiseerd. Hiermee zal het gebouw afscherming en extra afstand bieden tot aan het beoogde buitenterrein met speelfunctie. De minimale afstand tot het buitenterrein zal hierdoor circa 35 meter bedragen.

Maatregelen aan gebouw
Het gebouw zal binnen een afstand van 8 meter tot aan de agrarische gronden geen te openen ramen krijgen, enkel reguliere toegangen die normaal gesloten zijn. Hiermee wordt voorkomen dat druppeldrift in gebouw terecht zou kunnen komen.

Verder zal de inlaat van de luchtverversingsinstallaties op zo groot mogelijke afstand tot de agrarische gronden worden gesitueerd en worden voorzien van een fijnstoffilter (filterklasse F7 of vergelijkbaar).

Afscherming
Om de luchtstroom over en/of om het gebouw af te remmen en zo tegen te gaan dat drift met de lucht wordt meegevoerd naar de andere zijde, wordt voorzien in een groene afscherming op de grens met de agrarische gronden. Deze afscherming zal worden vormgegeven als grondwal met daarop vegetatie.

- Hoogte

Voor het actuele grondgebruik voor eenjarige teelten zoals akkerbouw kan worden volstaan met een afscherming met een hoogte van 1,5 tot 2 meter hoogte (uitgaande van spuithoogtes van 0,5 tot 1,5 meter en een overhoogte van 0,5 meter – nodig om te voorkomen dat drift over de haag heen waait).

Alleen op het moment dat teeltomschakeling plaatsvindt naar een opgaande teelt met hogere spuithoogten zoals boomgaarden zal een hogere haag nodig zijn. Concreet zal bij gewassen die op- en zijwaarts gespoten kunnen worden rekening moeten worden gehouden met een overhoogte van 1 meter. Uitgaande van een spuithoogte van 3 meter in een boomgaardscenario, zal een afscherming dus 4 meter hoog moeten zijn.

Aangezien de afscherming zal worden vormgegeven als een grondwal, kan de vereiste afschermingshoogte worden bereikt door de gecombineerde hoogte van de grondwal en de vegetatie. Echter hierbij is wel van belang dat er op de grondwal altijd vegetatie wordt aangebracht met een hoogte van minimaal 0,5 meter om te voorkomen dat wind en druppeldrift over de wal heen zou waaien.

- Positie en dichtheid

Er kan in de gegeven situatie worden gekozen om de grondwal met afscherming direct langs de agrarische gronden aan te planten, zodat druppeldrift zo dicht mogelijk bij de bron uit de lucht kan worden gevangen. Er moet hierbij worden gestreefd naar een bladdichtheid van rond de 90%, opnieuw om te voorkomen dat wind over de haag heen slaat en druppels meevoert.

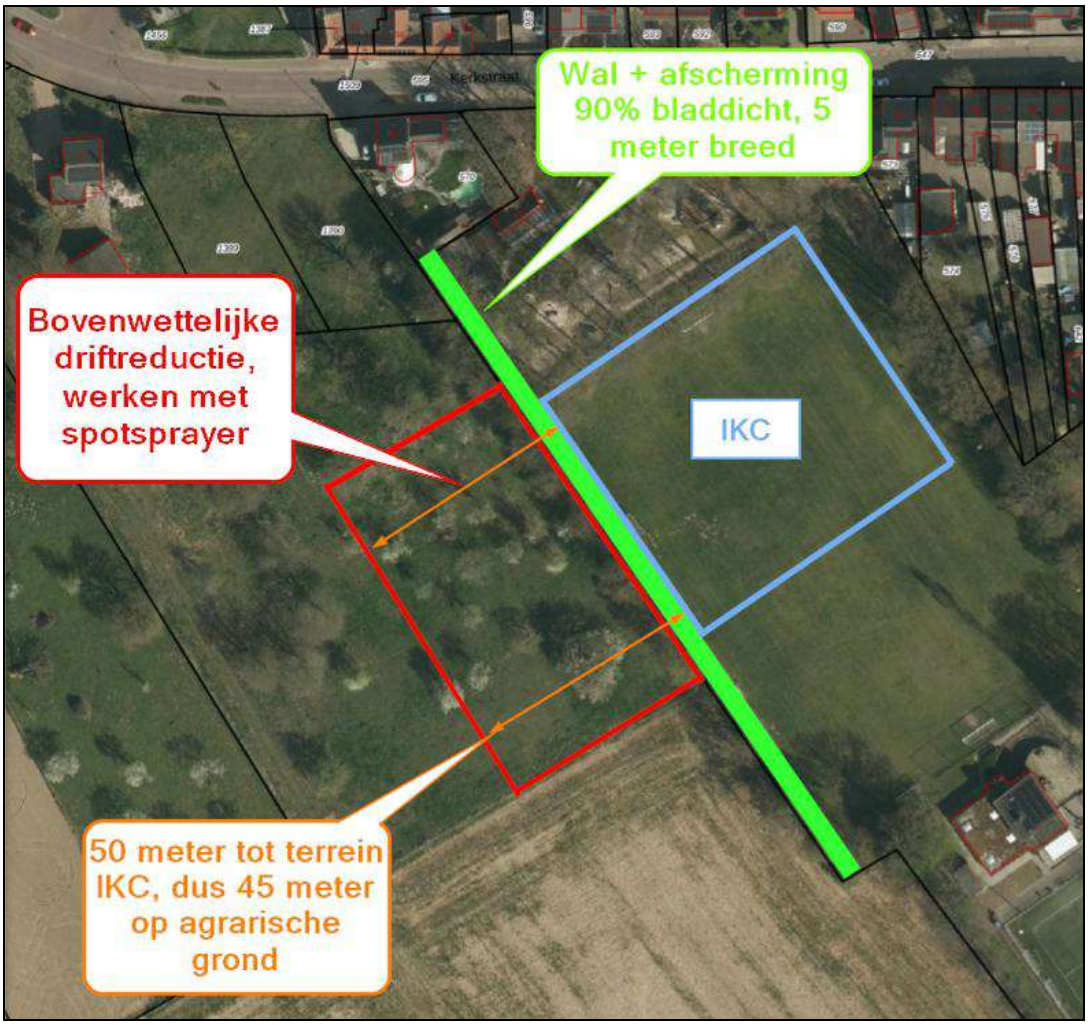
- Overlengte

Er moet worden voorzien van een overlengte van minimaal 2-3 meter om te voorkomen dat eventuele drift om de afscherming heen zou waaien. Dit is met name het geval aan de zuidzijde, aangezien de agrarische gronden aan de noordzijde doodlopen. Mede door de breedte van de afscherming van 5 meter is voldoende geborgd dat druppeldrift niet om een afscherming heen zou kunnen verspreiden.

- Bladhoudendheid

Uitgaande van fruitboomgaarden in de maximale planologische situatie dient verder rekening te worden gehouden met gewasbehandelingen buiten het volbladseizoen, dus op momenten dat het te behandelen gewas zelf weinig interne afschermende werking zal hebben. Het gaat hierbij alleen om enkele behandelingen tegen schimmel, waarbij middelen worden gebruikt die een beperkt humaan risico kennen. Verder geldt dat de factor uitdamping vanwege de lagere temperaturen buiten het volbladseizoen ook lager zal zijn. Om die reden zou kunnen worden gekozen voor afscherming met niet bladverliezende soorten, maar strikt noodzakelijk is dat niet.

Overzicht voorzorgmaatregelen

Tijdelijke maatregelen

Het is in principe niet noodzakelijk om tijdelijke maatregelen te nemen. Immers de afschermende haag kan direct worden aangeplant, zodat deze reeds voldoende hoogte en dichtheid zal hebben voor de bestaande teelten op het moment dat het IKC is voltooid en in gebruik zal worden genomen.

In geval van teeltomschakeling naar hogere teelten zal de haag ook snel de vereiste extra hoogte kunnen bieden, vanwege de omstandigheid dat de haag dan al goed geworteld is en een nieuw aangeplante boomgaard nog niet, waarbij fruitbomen dus minder snel op hoogte zullen zijn dan de afscherming.

Mocht de haag toch niet op tijd de benodigde dichtheid en hoogte hebben bereikt, dan kan gekozen worden voor tijdelijke afscherming door het plaatsen van Suzuki gaas totdat de haag volgroeid is. Hier kan ook voor worden gekozen op het moment dat de haag door omwaaien of sterfte op enig moment in de toekomst onvoldoende afscherming zou bieden.

Conclusie

Door de beschreven maatregelen kan de blootstelling aan drift en daarmee het risico op nadelige gezondheidseffecten zo klein mogelijk worden gemaakt. Hiermee wordt invulling gegeven aan het additionele planologische voorzorgbeginsel en kan invulling worden gegeven aan paragraaf 1.1 van de rapportage, waarbij overeenkomstig het bepaalde van de Omgevingswet voldoende aandacht is gegeven aan het belang van de bescherming van de gezondheid.

3.5 Bodemkwaliteit

Voorafgaand aan het volgen van een ruimtelijke procedure dient te worden nagegaan of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het huidige of toekomstige gebruik. Het belangrijkste uitgangspunt hierbij is dat eventueel aanwezige bodemverontreinigingen geen onaanvaardbare risico's opleveren voor de gebruikers van de bodem en dat de bodemkwaliteit niet verslechtert door grondverzet.

Ter bescherming van de gezondheid zijn in het Bkl instructieregels voor de bodemkwaliteit opgenomen. Deze inhoud van deze regels is via het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet opgenomen in paragraaf 5.1.4.5 Bkl. Het Aanvullingsbesluit bepaalt daarbij voor welke activiteiten kan worden volstaan met een melding. Er worden drie basisvormen onderscheiden: landbouw/natuur, wonen en industrie. De kaders zijn gebaseerd op de risicogrenswaarden die voor de betreffende situaties zijn afgeleid. De gemeente stelt als bevoegd gezag de waarde voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem vast. Deze waarde mag niet hoger zijn dan het blootstellingsniveau van het maximaal toelaatbaar risico voor de mens. Dit is opgenomen in bijlage Vb van het Bkl. Deze toelaatbare kwaliteit is een voorwaarde voor bouwen op verontreinigde bodem en is geen omgevingswaarde.

Onderhavig plan
Ter voorbereiding op de realisatie van het plan is door Geonius Milieu B.V. een historisch bodemonderzoek (separate bijlage 4) **(P.M.)** uitgevoerd ter plaatse van de projectlocatie. De resultaten van het onderzoek zijn in het navolgende beschreven.

3.6 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving als gevolg van gebruik en opslag van gevaarlijke stoffen bij bedrijven, het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het water, het spoor en door buisleidingen. De risicobenadering externe veiligheid kent twee begrippen om het risiconiveau van transport en aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in relatie tot de omgeving aan te geven. Deze begrippen zijn het plaatsgebonden risico (PR) en de Aandachtsgebieden.

<u>Plaatsgebonden risico</u>
Het PR is de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een transportroute of inrichting bevindt, overlijdt door een ongeval met het transport van gevaarlijke stoffen op die route of binnen die inrichting. Plaatsen met een gelijk risico kunnen door zogenaamde risicocontouren op een kaart worden weergegeven. Bij het vaststellen van het omgevingsplan moeten gemeenten voldoen aan regels over externe veiligheid. Enerzijds moeten ze in het omgevingsplan een grenswaarde in acht nemen voor het plaatsgebonden risico. Dit speelt bij het toelaten van milieubelastende activiteiten en bij het toedelen van locaties voor kwetsbare gebouwen en locaties en zeer kwetsbare gebouwen. Daarnaast moeten gemeenten in het omgevingsplan voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties rekening houden met de standaardwaarde voor het plaatsgebonden risico. Anderzijds gelden er aandachtsgebieden voor bepaalde activiteiten met gevaarlijke stoffen.

<u>Groepsrisico</u>
Het groepsrisico drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen (minimaal 10) overlijdt als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop niet meer dan 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen.

Aandachtsgebieden

In de externe veiligheid worden drie aandachtsgebieden onderscheiden: brandaandachtsgebieden, explosieaandachtsgebieden en gifwolkaandachtsgebieden. Binnen een aandachtsgebied moet de gemeente rekening houden met het groepsrisico. Ook gaat het om het afwegen van beschermende maatregelen voor mensen die in dat gebied wonen, werken of recreëren. De aandachtsgebieden gelden zodra de activiteit wordt verricht. Het bevoegd gezag kan in een omgevingsplan een locatie waar een brand- of explosieaandachtsgebied geldt, aanwijzen als een brand- of explosievoorschriftengebied. Binnen de voorschriftengebieden gelden dan bouwvoorschriften voor nieuwe bouwwerken bovenop de standaard bouweisen. Het gaat daarbij om bouweisen die extra beschermen tegen de gevolgen van een van buiten komende brand of explosie. Deze extra bouweisen gelden dan alleen voor nieuwbouw. Het aanwijzen van een voorschriftengebied is verplicht als op die locatie ook zeer kwetsbare gebouwen (zoals ziekenhuizen en kinderdagverblijven) zijn toegelaten.

Onderhavig plan

In Bijlage VI van het Bkl onder E. sub b. en d. is bepaald dat een bijeenkomstfunctie voor kinderopvang en een basisschool gezien moeten worden als een ‘zeer kwetsbaar gebouw’. Dat betekent dat rekening moet worden gehouden met mogelijke risico’s inzake externe veiligheid.

Volgens de huidige, beschikbare Atlas Leefomgeving (maart 2026) is de projectlocatie niet gelegen binnen een aandachtsgebied van een risicobron externe veiligheid. Concreet betekent dit dat er geen aandachtspunten zijn met betrekking tot externe veiligheid.

Het aspect externe veiligheid leidt niet tot belemmeringen bij de evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

3.7 Natuur

Vanuit Europa is de bescherming van soorten en gebieden geregeld in de Europese Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) en de Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/33/EEG). Deze richtlijnen hebben de bescherming van soorten en hun natuurlijke habitats tot doel. Elke EU-lidstaat is verplicht speciale beschermingszones aan te wijzen, die samen één Europees netwerk van natuurgebieden vormen: ‘Natura 2000’. In de Omgevingswet zijn zowel de gebiedsbescherming als de soortenbescherming in Nederland geregeld. Conform deze wet zijn de provincies het bevoegd gezag binnen hun grondgebied en zorgen zij voor eventueel noodzakelijke vergunningen en ontheffingen.

De regels die in het Bkl zijn opgenomen zijn regels voor de gebiedsbescherming van de Natura 2000-gebieden, regels voor de soortenbescherming (flora en fauna) en regels ter bescherming van houtopstanden. Er zal eerst een voortoets moeten worden uitgevoerd. Deze bestaat uit een stikstofdepositieberekening (eventueel aangevuld met een ecologische voortoets) en een flora- en fauna onderzoek. Indien - na uitvoering van deze voortoets - sprake is van overschrijding van normen ten aanzien van de gebiedsbescherming wordt de activiteit tevens aangemerkt als een Natura 2000-activiteit en dient hiervoor een vergunning te worden aangevraagd ex artikel 5.1 lid 1 sub e Ow. In afdeling 8.6 Bkl is het beoordelingskader opgenomen voor omgevingsvergunningen voor Natura 2000-activiteiten.

3.7.1 Gebiedsbescherming voor dit plan

In de directe omgeving van de projectlocatie zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. Ten zuidwesten van de projectlocatie ligt op een afstand van circa 3,7 kilometer het Natura 2000-gebied ‘Geleenbeekdal’. Ten zuidoosten van de projectlocatie ligt op een afstand van 3,9 kilometer het Natura 2000-gebied ‘Brunssummerheide’. Verder is ten oosten van de projectlocatie op Duits grondgebied het Natura 2000-gebied ‘Tevener Heide’ gelegen op een afstand van 5,5 kilometer.

Op de navolgende afbeelding is de projectlocatie middels een rode pijl aangeduid.

Nabijgelegen Natura 2000-gebieden (bron: Ministerie van LNV)

De wijze waarop in het onderhavige plan rekening is gehouden met de gebiedsbescherming is in het navolgende beschreven.

De stikstofdepositie die ontstaat als gevolg van bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen kan een probleem vormen voor zowel de verwezenlijking van de instandhoudingsdoelstellingen voor de stikstofgevoelige habitattypen en soorten in veel Natura 2000-gebieden als voor het mogelijk maken van economische ontwikkelingen die stikstofdepositie veroorzaken op deze gebieden. Een te hoge achtergronddepositie zorgt voor een stikstofdeken, die tot gevolg heeft dat in veel Natura 2000-gebieden de zogenoemde kritische depositiewaarden voor de aangewezen habitattypen ruim worden overschreden. Een overschrijding van de kritische depositiewaarde brengt het risico met zich mee dat de kwaliteit van habitattypen worden aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van stikstofdepositie. Deze negatieve effecten worden veroorzaakt door de uitstoot van stikstof en ammoniak. Deze stoffen komen vrij bij alle verbrandingsprocessen en door ammoniakemissies in de landbouw. De voornaamste bronnen zijn verkeer, industrie en landbouw. Voor omgevingsvergunningen en ruimtelijke plannen is een berekening van de stikstofdepositie in de gebruiksfase en de aanleg-/bouwfase noodzakelijk.

In het kader van het onderhavige plan is door Vandewall Planologisch Advies een stikstofdepositieberekening (separate bijlage 5) uitgevoerd. Voor het opstellen van de stikstofdepositieberekening in de AERIUS Calculator is zoveel mogelijk gekozen voor uitgangspunten volgens het *worst-case* principe. Het projecteffect in zowel de bouwfase als de gebruiksfase is niet hoger dan 0,00 mol/ha/jr. boven de kritische depositiewaarde.

Omdat significante negatieve effecten redelijkerwijs kunnen worden uitgesloten, is er geen omgevingsvergunning voor de Natura 2000-activiteit ex artikel 5.1, eerste lid, onder e Omgevingswet of Passende beoordeling noodzakelijk.

3.7.2 Soortenbescherming voor dit plan

Om te kunnen bepalen of er in een te ontwikkelen gebied (habitats van) beschermde plant- en diersoorten aanwezig zijn wordt in de meeste gevallen voorafgaand aan een ruimtelijke ontwikkeling een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Mocht uit deze quickscan blijken dat er geen (habitats van) beschermde flora- en fauna aanwezig zijn dan is daarmee aan de onderzoeksplicht

voldaan. Is er naar aanleiding van deze quickscan wel sprake van aanwezigheid of vermoeden van voorkomen van (habitats van) beschermde plant- en diersoorten dan dient in veel gevallen een vervolgonderzoek hierover meer duidelijkheid te verschaffen.

Onderhavig plan
In voorbereiding op het onderhavige plan is een ecologische quickscan (separate bijlage 6) opgesteld door Ecolybrium. De resultaten van de ecologische quickscan zijn hierna samengevat weergegeven.

Conclusies
- De ingrepen leiden mogelijk tot effecten op broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Nader onderzoek is noodzakelijk om vast te stellen of er soorten als steenuil, kerkuil, ransuil en sperwer broeden binnen de onderzoekslocatie;
- effecten op andere algemeen voorkomende broedvogels treden mogelijk op. Geadviseerd wordt nader onderzoek uit te voeren om negatieve effecten op broedvogels uit te sluiten;
- effecten op vleermuizen zijn op voorhand niet geheel uit te sluiten. Het gebied zal zeker gebruik worden als foerageergebied en kan primaire vliegroutes bevatten, waardoor effecten op het functioneren van vaste rust- en verblijfplaatsen, die in de rondom liggende bebouwing aanwezig kunnen zijn, niet uit te sluiten zijn. Er is vervolgonderzoek nodig om dit in beeld te krijgen;
- op de locatie is geen sprake van een goed ontwikkeld habitat voor dagvlinders, libellen, amfibieën vissen, reptielen, grondgebonden zoogdieren en overige ongewervelden.

Uit bovenstaande bevindingen blijkt dat aanvullend soortgericht ecologisch onderzoek noodzakelijk is. Het uitvoeren van dit aanvullend onderzoek wordt als voorschrift verbonden aan de omgevingsvergunning.

3.8 Archeologie en cultuurhistorie

De regelgeving over het behoud en beheer van cultureel erfgoed is sinds 2016 ondergebracht in de Erfgoedwet. Samen met de Erfgoedwet maakt de Omgevingswet een integrale bescherming van het cultureel erfgoed mogelijk. De vuistregel voor de verdeling tussen Erfgoedwet en Omgevingswet is als volgt: de duiding van cultureel erfgoed en de zorg voor cultuurgoederen in overheidsbezit staat in de Erfgoedwet; de omgang met het cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving is geregeld in de Omgevingswet. Voor gebouwde of aangelegde monumenten betekent dit dat de vergunningverlening voor het wijzigen van rijksmonumenten is geregeld in de Omgevingswet. Ook aanwijzing en omgang met beschermde stads- en dorpsgezichten gebeurt op grond van de Omgevingswet. Datzelfde geldt voor de omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving (vergunningverlening en integratie in de planvorming).

In paragraaf 5.1.1.5 (artikel 5.130) Bkl is, zoals eerder aangegeven de mogelijkheid opgenomen voor het bevoegd gezag om in het omgevingsplan onderzoek naar archeologische waarden verplicht te stellen. Daarbij geldt te allen tijde een ondergrens van 100 m² voor archeologisch onderzoek. In het vigerende tijdelijk omgevingsplan van Beekdaelen zijn richtlijnen ter behoud van mogelijke archeologische waarden en cultuurhistorisch erfgoed opgenomen.

3.8.1 Archeologie

De regelgeving over het behoud en beheer van cultureel erfgoed is sinds 2016 ondergebracht in de Erfgoedwet. Samen met de Erfgoedwet maakt de Omgevingswet een integrale bescherming van het cultureel erfgoed mogelijk. De vuistregel voor de verdeling tussen Erfgoedwet en Omgevingswet is als volgt: de duiding van cultureel erfgoed en de zorg voor cultuurgoederen in overheidsbezit staat in de Erfgoedwet; de omgang met het cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving is geregeld in de Omgevingswet. Voor gebouwde of aangelegde monumenten

betekent dit dat de vergunningverlening voor het wijzigen van rijksmonumenten is geregeld in de Omgevingswet. Ook aanwijzing en omgang met beschermde stads- en dorpsgezichten gebeurt op grond van de Omgevingswet. Datzelfde geldt voor de omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving (vergunningverlening en integratie in de planvorming).

In paragraaf 5.1.1.5 (artikel 5.130) Bkl is, zoals eerder aangegeven de mogelijkheid opgenomen voor het bevoegd gezag om in het omgevingsplan onderzoek naar archeologische waarden verplicht te stellen. In het vigerende tijdelijk omgevingsplan van de gemeente Beekdaelen zijn richtlijnen ter behoud van mogelijke archeologische waarden en cultuurhistorisch erfgoed opgenomen.

Projectlocatie
In het tijdelijk omgevingsplan van de gemeente Beekdaelen is de projectlocatie voorzien van de functies 'Waarde – Archeologie 4' en 'Waarde – Archeologie 5'. Bij bodemverstoringen met een oppervlakte van 250 m² of meer en met een diepte van 0,40 meter of meer beneden maaiveld is het uitvoeren van archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Onderhavig plan
De grenswaarden van de archeologische onderzoeksplicht worden in het kader van het onderhavige plan overschreden. Door Geonius Archeologie is een archeologisch onderzoek (separate bijlage 7) uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek zijn in het navolgende samengevat weergegeven.

Archeologisch onderzoek P.M.

3.8.2 Cultuurhistorie

Binnen de onderhavige projectlocatie zijn geen cultuurhistorische waarden aanwezig.

3.9 Water

Zoals in paragraaf 2.4 (beleid) reeds is aangegeven geldt het beleid van het Waterschap Limburg als het uitgangspunt voor hemelwaterafkoppeling bij kleinschalige particuliere initiatieven. Hierin ligt onder meer vast dat particulieren bij nieuwe ontwikkelingen het hemelwater op eigen terrein dienen te verwerken.

Onderhavig plan
In voorbereiding op het onderhavige plan is door Geonius Infra B.V. een infiltratieonderzoek (separate bijlage 8) uitgevoerd. De bevindingen van het onderzoek zijn in het navolgende samengevat weergegeven.

<u>Bodemgesteldheid</u>
Het terrein was ten tijde van de uitvoering van het grondonderzoek begroeid met gras. Tijdens de uitvoering van het infiltratieonderzoek lag het maaiveld ter plaatse van de onderzoekspunten op een niveau van NAP +103,4 tot +102,8 m. Op basis van de ingemeten onderzoekspunten heeft het terrein een hoogteverschil van ca. 0,6 m.

Bodemopbouw
De bodemopbouw is op basis van het uitgevoerde grondonderzoek en de geraadpleegde openbare bronnen geïnterpreteerd en beschreven in de navolgende tabel. Het aangehouden maaiveld is gelijk aan bovenkant laag 1.

Laag	van	tot	*Formatie* GRONDSOORT, conditie, bijmenging (en bijzonderheden)
	in m t.o.v. NAP		
1	+103,3 à +102,8	+97,0 à +96,2	*Formatie van Boxtel* SILT, sterk zandig
2	+97,0 à +96,2	ca. +91,3	*Formatie van Beegden* GRIND en ZAND, doorsneden met laagjes SILT en KLEI

Grondwaterstand
Het grondwaterniveau is tijdens de uitvoering van het grondonderzoek niet in de boorgaten aangetroffen tot de maximaal verkende diepte van ca. 10,0 m -maaiveld. Dit komt overeen met ca. NAP +92,9 m. Het betreft hier slechts een eenmalige meting, waardoor deze waarneming slechts een indicatie betreft.

De grondwaterstand verschilt van seizoen tot seizoen en wordt beïnvloed door variërende neerslag, lagenopbouw en lokale omstandigheden (aanvoer van grondwater uit hoger gelegen gebieden, grondwateronttrekkingen, kwel en/of inzijging). Het is niet uit te sluiten dat in nattere of drogere jaargetijden een hogere of lagere grondwaterstand kan worden aangetroffen. Exacte vaststelling van de grondwaterpotentialen en fluctuatie hiervan, kan alleen middels frequente en/of langdurige peilbuismetingen worden verkregen.

Op basis van het regionale grondwatermodel IBRAHYM, wordt de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) op de locatie door ons ingeschat op ca. 35 m -maaiveld, ofwel NAP +68 m.

Doorlatendheid
Om de doorlatendheid van de bodem ten behoeve van infiltratie te berekenen, zijn vier proeven in de onverzadigde zone uitgevoerd volgens de omgekeerde open-boorgatmethode (Porchet) ter bepaling van de horizontale doorlatendheid.

Bij de doorlatendheidsproeven worden drie metingen uitgevoerd. De eerste meting geeft in de onverzadigde zone meestal een hogere doorlatendheid omdat de aanwezige grond dan nog niet verzadigd is. Bij de volgende twee metingen raakt de grond langzaam verzadigd. De derde meting is meestal maatgevend voor de doorlatendheid. De reikwijdte van gemeten doorlatendheden is opgenomen in de navolgende tabel.

Meting	Traject [m- maaiveld]	Traject [m t.o.v. NAP]	Grondsoort	Doorlatendheid [m/d]
DM01	2,0 - 3,0	+101,1 tot +100,1	SILT, sterk zandig	1,5 - >5
DM02	2,0 - 3,0	+100,8 tot +99,8	SILT, sterk zandig	1,8 - 2,3
DM03	9,3 - 10,3	+93,9 tot +92,9	GRIND, zwak zandig	0,6 - 2,2
DM04	9,3 - 10,3	+94,0 tot +93,0	GRIND, zwak zandig	0,7 - 1,1

Infiltratie hemelwater
Over het algemeen wordt gesteld dat infiltratie van hemelwater interessant is indien:
- de doorlatendheid groter is dan ca. 0,2 m/d;
- de grondwaterstand dieper dan 1,0 m minus maaiveld aanwezig is;
- het te infiltreren hemelwater niet is verontreinigd.

Toetsing
In de navolgende tabel zijn de maatgevende doorlatendheden weergegeven ter plaatse van de metingen. De doorlatendheid van de bodem is geclassificeerd en tevens is weergegeven of de doorlatendheid aan de eerste eis voldoet.

Meting	Traject [m- maaiveld]	Traject [m t.o.v. NAP]	Maatgevende doorlatendheid [m/d]	Classificatie doorlatendheid bodem	Gunstige mogelijkheden voor infiltratie
DM01	2,0 - 3,0	+101,1 tot +100,1	1,5	Goed	Ja
DM02	2,0 - 3,0	+100,8 tot +99,8	1,8	Goed	Ja
DM03	9,3 - 10,3	+93,9 tot +92,9	0,6	Vrij goed	Ja
DM04	9,3 - 10,3	+94,0 tot +93,0	0,7	Vrij goed	Ja

Aan de tweede eis wordt voldaan aangezien het grondwater niet is aangetroffen tot de maximaal verkende diepte van ca. 10,0 m -maaiveld ofwel ca. NAP +92,9 m.

Aan de derde eis kan worden voldaan door alleen het schone regenwater te infiltreren. Voor infiltratie van het water zal een zand- en slibvangsysteem moeten worden aangebracht.

De mogelijkheden voor infiltratie zijn als volgt:

1. Infiltratie in de bovengrond (tot ca. 1,0 m- maaiveld) door middel van oppervlakkige infiltratie via doorlatende verharde oppervlakten. Dit behoort tot de mogelijkheden, maar is geen economisch aantrekkelijke oplossing en zeer gevoelig voor dichtslibben. Doorlatende verhardingen kunnen wel toegepast worden om het af te koppelen oppervlak (en dus de toestroom van hemelwater) te beperken, bijvoorbeeld door de verhardingen met grind of grasbetontegels uit te voeren.
2. Infiltratie is de bovengrond (tot ca. 1,0 m- maaiveld) middels een open bovengronds systeem zoals een infiltratieveld, wadi of greppel. Dit behoort tot de mogelijkheden, maar zal ten koste gaan van de beschikbare ruimte. Afhankelijk van de beschikbare ruimte is dit wel een economisch aantrekkelijk, robuust en goed onderhoudbaar systeem.
3. Infiltratie in de ondiepe ondergrond (toto ca. 3,5 m- maaiveld) middels een ondergronds systeem. Hierbij valt te denken aan infiltratie via infiltratiekratten, infiltratiekoffers, putten en/of infiltratieriool. Dit behoort tot de mogelijkheden. Het gekozen infiltratiesysteem dient wel op voldoende afstand van de bestaande en nieuwbouw geprojecteerd te worden.
4. Infiltratie naar de diepere ondergrond (dieper dan ca. 3,5 m- maaiveld). Dit kan middels grindpalen naar een dieper niveau. Dit behoort tot de mogelijkheden, maar biedt gezien de goed doorlatende toplaag geen toegevoegde waarde.

Conclusie
Uit de gemeten doorlatendheden en grondwaterstand blijkt dat infiltratie van hemelwater tot de mogelijkheden behoort. De doorlatendheid van de toplaag is goed, de doorlatendheid van de diepere bodem is vrij goed. Geadviseerd wordt een infiltratievoorziening in de open bovengrond aan te leggen, bijvoorbeeld een wadi of een infiltratievoorziening in de ondiepe ondergrond, bijvoorbeeld infiltratiekratten. Infiltratie naar dieper gelegen lagen door gebruik te maken van o.a. grindpalen wordt niet nodig geacht.

<u>Dimensionering infiltratievoorziening</u>
Bij het dimensioneren van de voorziening zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Algemeen:

- conform de gegevens verstrekt door de opdrachtgever bedraagt het totale afwaterend oppervlak voor de uitbreiding maximaal ca. 3.699 m²;
- conform de beleidsregels van de gemeente Beekdaelen, dient de voorziening gedimensioneerd te worden op een waterschijf van 60 mm. Als infiltreren aantoonbaar

niet of nauwelijks mogelijk is, kan middels een leegloopvoorziening van een diameter van maximaal 110 mm vertraagd worden afgevoerd;
- de hoeveelheid toestromend water is berekend op basis van het afwaterend oppervlak en de waterschijf van 60 mm. De uitkomst van deze berekening bedraagt ca. 221,9 m³;
- conform de beleidsregels van de gemeente Beekdaelen wordt een ledigingstijd van maximaal 48 uur gehanteerd;
- conform ISSO-publicatie 70.1 is de afvloeiingscoëfficiënt aangehouden op 1; dat wil zeggen dat alle neerslag op het beschouwde oppervlak, in het infiltratiesysteem terecht komt.

Wadi:
- voor de wadi is uitgegaan van een talud van 1:3 of flauwer zodat deze nog machinaal gemaaid kan worden;
- voor de wadi wordt uitgegaan dat deze ontstaat door ontgraving van het terrein en begroeid zal zijn met gras. Derhalve is voor de berekening van de wadi conform de Leidraad Riolering uitgegaan van de doorlatendheid van gras welke conform de Leidraad 0,5 m/dag bedraagt. Eventueel kan de bodem van de wadi voorzien worden van drains en drainagezand;
- voor de berekening is uitgegaan van een wadi met diepte van 0,5 m en een waakhoogte van 0,1 m. De maximale waterdiepte komt hiermee op 0,4 m;
- voor het dimensioneren van een voorziening middels een wadi is als doorlatend oppervlak conform de Leidraad Riolering 40% van de hoogte van de wanden meegenomen en 100% van het bodemoppervlak.

Ontwerpadvies
In de navolgende tabel is berekend welke dimensionering de voorzieningen minimaal moet hebben om aan de eisen te voldoen en of de voorziening daarmee aan de ledigingstijd voldoet. Afhankelijk van de beschikbare ruimte kunnen afwijkende afmetingen worden toegepast. Bij de berekeningen is uitgegaan van een stationaire situatie.

Bodem (lxb) [m]	Ruimtebeslag [m²]	Infiltrerend oppervlak [m²]	Berging [m³]	Infiltratie [m³/uur]	Vertraagde afvoer [l/s/ha]	Leeglooptijd [uur]
87,0 x 5,1	729,0	539,3	222,3	11,2	-	19,8

In conclusie leidt het onderhavige initiatief niet tot negatieve effecten voor de waterhuishouding.

3.10 Klimaatadaptatie

3.10.1 Risico's van weersextremen en overstromingen

In Nederland leidt klimaatverandering tot hogere temperaturen, meer (extreme) neerslag, drogere zomers en een stijgende zeespiegel. Het gaat daarbij niet alleen om geleidelijke veranderingen. Extreem weer, zoals hittegolven en forse regen- en hagelbuien, zal steeds vaker voorkomen en tot meer schade en slachtoffers leiden. De risico's voor de gebouwde omgeving op schade bij de verschillende thema's zijn samenvattend:
- hitte kan leiden tot ongezonde opwarming in gebouwen en stress: meer zieken, ziekenhuisopnamen, sterfgevallen en verminderde arbeidsprestatie/toename arbeidsverzuim.
- droogte kan leiden tot schade aan funderingen van gebouwen en infrastructuur, natuur, agrarische gewassen en schade aan bomen en groenvoorzieningen in de bebouwde omgeving. In combinatie met hitte kan droogte leiden tot natuur- en bermbranden. De schade aan de biodiversiteit wordt steeds groter omdat de veerkracht uit het systeem verdwijnt. De openbare ruimte en bermen kampen met een slechte bodemkwaliteit waardoor de schade door weersextremen alleen maar groter wordt.

- wateroverlast als gevolg van extreme buien kan leiden tot schade aan gebouwen en infrastructuur (directe en indirecte schade) en tot uitval van delen van vitale en kwetsbare functies, zoals energie, telecom, IT-voorzieningen, hoofdinfrastructuur.
- overstromingen kunnen leiden tot sterftegevallen, schade aan gebouwen en infrastructuur en tot uitval van vitale en kwetsbare functies. Naast materiële en economische schade, kan het voorkomen van bijvoorbeeld wateroverlast en overstromingen ook leiden tot emotionele schade en een gevoel van onveiligheid.

3.10.2 Risico's van verminderde biodiversiteit in steden

De toenemende druk op de beschikbare ruimte kan ten koste gaan van natuur en biodiversiteit, zowel in nieuw als bestaand stedelijk gebied. De aanwezigheid van een gezond functionerend stedelijk ecosysteem met ruimte voor water en natuur heeft veel positieve effecten. Het draagt het bij aan geluidisolatie, vermindering van luchtvervuiling, verbetering van de waterbergingscapaciteit, vastgoedwaardestijging, bestuiven van gewassen, beperken van plaaginsecten en meer biodiversiteit. Natuur levert een positieve bijdrage aan de gezondheid van de inwoners van steden en dorpen, zowel fysiek als mentaal, en bevordert sociale contacten. Kortom: een natuurinclusieve inrichting kan een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van actuele maatschappelijke opgaven, zoals klimaatmitigatie en -adaptatie, (drink)waterkwaliteit, biodiversiteitsherstel en een gezonde leefomgeving.

3.10.3 Klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit: een voor de hand liggende combinatie

Klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen en inrichten dragen beide bij aan een aantrekkelijke leef- en vestigingslocaties met meer groen en ruimte voor water in de bebouwde omgeving. Meer groen en een vitale bodem dragen bij aan de infiltratiecapaciteit van de bodem, houden water beter vast en zorgen voor schaduw (met name bomen en pergola's) en verkoeling tijdens hete periodes. (Openbaar) groen met een hoge diversiteit en met inheemse vegetatie draagt bij aan het verbeteren van de leefgebieden van diersoorten in de gebouwde omgeving. Kortom: minder verharding en meer (inheemse en diverse) bomen, struiken en groenstroken leveren een belangrijke bijdrage aan zowel klimaatadaptatie als aan het versterken van de biodiversiteit.

<u>Zorgplichten regenwater en grondwater perceeleigenaar</u>
De zorgplicht voor afvloeiend hemelwater en het nemen van grondwatermaatregelen is vastgelegd in de Omgevingswet. De gemeente is verantwoordelijk voor inzameling van afstromend hemelwater van percelen, waarvan de eigenaren redelijkerwijs niet zelf kunnen voorzien in afvoer naar oppervlaktewater of bodem. Met andere woorden: de zorgplicht begint bij de perceeleigenaar. Bij de verwerking van overtollig regenwater op percelen speelt in de praktijk het afkoppelen van de afvoer van regenwater van de riolering een belangrijke rol. Bij de verwerking van het afgekoppelde regenwater en de daarbij gehanteerde lozingsroute (in de bodem of naar het oppervlaktewater) is het van belang om rekening te houden met het feit dat afstromend regenwater niet altijd schoon is.

3.10.4 Hittestress

Hitte is een van de thema's van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie, naast droogte, wateroverlast en overstroming. Steden houden door verstening meer warmte vast, waardoor het daar 's nachts tot 7 graden warmer kan zijn dan in het buitengebied: dit wordt het stedelijk hitte-eilandeffect genoemd. De mate waarin het hitte-eilandeffect optreedt, varieert: hoe warm het ergens wordt, hangt af van de lokale ruimtelijke kenmerken. De meest bepalende factoren hierin zijn het aandeel bebouwd oppervlak, het aandeel verhard oppervlak en het aandeel groen oppervlak.

De toenemende hitte-extremen hebben verschillende effecten, zoals gezondheid, veiligheid, natuur, landbouw en infrastructuur. Er zijn diverse maatregelen om hitte te beperken, zoals het aanpassen van gebouwen en infrastructuur, het vergroenen van tuinen, openbare ruimte en

bedrijventerreinen en het aanpassen van gedrag. De ladder van koeling kan houvast bieden bij de keuze van specifieke maatregelen. De ladder van verkoeling bevat vier treden:

- zorgen voor een verkoelende omgeving (bijv. met bomen of groen dak);
- warmte weren (bijvoorbeeld met screens of zonwering);
- passief koelen (bijvoorbeeld met nachtventilatie);
- milieuvriendelijke actieve koeling (bijvoorbeeld met warmtepomp).

Een integrale aanpak, waarin andere klimaatthema's worden meegenomen (bijvoorbeeld droogte of wateroverlast) heeft hierin de voorkeur.

Huidige situatie hittestress op de projectlocatie (bron: Klimaateffectatlas)

Gevoelstemperatuur (Klimaateffectatlas: hittestress gevoelstemperatuur)
Op de projectlocatie is de huidige situatie met betrekking tot hittestress ongunstig met uitzondering van de rand van het bestaande voetbalveld als gevolg van de bestaande bomensingel. De bomensingel zal behouden blijven in het plan.

Hittestress door warme nachten (*Klimaateffectatlas: hittestress door warme nachten – nu en 2050*)
De hittestress door warme nachten op de projectlocatie is op dit moment nog relatief gunstig; gedurende 1 week per jaar is sprake van hittestress door warme nachten. Dit zal in 2050 opgelopen zijn tot 2 weken per jaar, een verdubbeling van het aantal nachten dat het warmer blijft dan 20°C.

Wijze waarop het plan rekening houdt met hittestress
Het onderhavige plan leidt tot het toevoegen van bebouwing en verharding op een onbebouwde locatie. Dat is an sich een verslechtering van de situatie, immers wordt er verstening toegevoegd (bebouwing, speelpleinen, toegangspaden). Om de hittestress te verminderen in een kern zijn met name grootschaligere maatregelen nodig (zoals toevoegen van water en/of groen in openbaar gebied). De gemeente Beekdaelen heeft er derhalve voor gekozen om de openbare ruimte ten oosten van de locatie van het IKC opnieuw in te richten. Als gevolg van deze herinrichting wordt een natuurinclusieve parkeervoorziening gerealiseerd waarbij niet meer verharding wordt toegepast dan strikt noodzakelijk. Verder voorziet dit onderdeel van het plan in voldoende ruimte voor waterhuishoudkundige voorzieningen in de vorm van waterbuffers en het toevoegen van groenelementen, hetgeen een positief effect heeft op de gevoelstemperatuur in de omgeving van het IKC.

3.10.5 Droogte

Het KNMI Klimaatsignaal'21 laat zien dat de neerslagpatronen veranderen. Droogte kan een bedreiging vormen voor de waterkwaliteit en waterbeschikbaarheid in ons land. Wanneer er watertekorten optreden, kan dit leiden tot schade aan landbouw en natuur. Bovendien is er onder droge omstandigheden in de zomer een grotere kans op natuurbranden. Droogte kan ook leiden tot (extra) bodemdaling. Om de gevolgen van droogte te beperken zijn vele methoden beschikbaar.

Naast het vasthouden van water in de bodem door het verbeteren van de bodemstructuur, kan water op particuliere percelen worden vastgehouden. Ook in de bedrijfsvoering zijn er besparings- of circulatiemogelijkheden. Hergebruik van waterstromen kan bijdragen om tekorten in droge periodes te beperken. Burgers kunnen maatregelen nemen om het water niet te verspillen. Perceeleigenaren kunnen hun tuin zo inrichten dat ze in natte perioden water opvangen, dat ze in een droge periode kunnen gebruiken om de tuin te besproeien.

Bouwplannen kunnen leiden tot toename van verhard oppervlak, waardoor de natuurlijke aanvulling van het grondwater door neerslag wordt belemmerd. Het onderhavige plan voorziet – per saldo- in nieuwe bebouwings- en verhardingsoppervlakte. In het onderhavige geval wordt het hemelwater afkomstig van de nieuwe bebouwing en oppervlakteverharding geïnfiltreerd in de bodem. Meer informatie hieromtrent is opgenomen in paragraaf 3.9 van deze onderbouwing.

3.10.6 Wateroverlast

Wateroverlast is een van de thema's van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie, naast hitte, droogte en de gevolgbeperking van overstromingen. Uit de KNMI'14 scenario's blijkt dat de hoeveelheid jaarlijkse neerslag toeneemt, evenals de intensiteit van de buien. Hierdoor is er een grotere kans op wateroverlast. Er zijn drie typen wateroverlast:

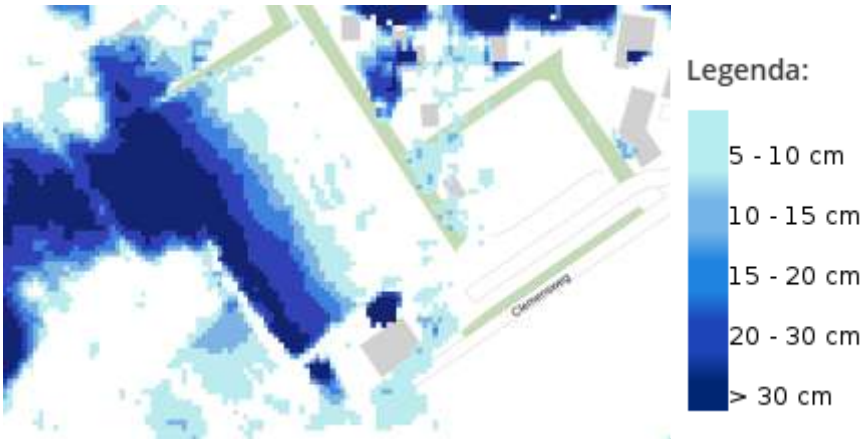
1. Wateroverlast door kortdurende hevige neerslag (vaker in de zomer);
2. Wateroverlast door langdurige neerslag (meestal in de winter);
3. Grondwateroverlast.

De gevolgen van deze drie typen overlast variëren en zijn onder andere afhankelijk van de plaats waar de neerslag valt: in landelijk gebied of in de bebouwde omgeving, in een hellend of vlak gebied, in een (groot) watersysteem met veel berging of klein systeem met beperkte berging.

Om de gevolgen van wateroverlast te beperken, is het van belang om de omgeving in te richten met het oog op veranderingen. Een gezonde bodembiodiversiteit speelt een belangrijke rol bij het beperken van wateroverlast. Een gezonde bodem betekent betere infiltratie en opslag van water. De kwaliteit van de bodem hangt samen met de hoeveelheid vrije ruimte in de bodem. De sponswerking van een samengeperste bodem is erg laag. Door het verbeteren van de bodembiodiversiteit wordt de vrije ruimte vergroot, met als gevolg minder wateroverlast. Met natuuroplossingen, zoals wadi's, graslanden en bomen, kan er op dit gebied al veel worden bereikt. Aangezien eigenaren verantwoordelijk zijn voor de afwatering van hun eigen terrein, is het ook passend dat zij maatregelen treffen door een gebouw of tuin regenbestendig(er) te maken.

Door klimaatverandering neemt de kans op stortbuien en langdurige neerslag toe. Neerslag (hemelwater) stroomt vanaf verhard oppervlak (zoals bebouwing of bestrating) naar de openbare riolering. De openbare riolering moet het afstromende hemelwater van veel gebouwen en verharding verwerken. De capaciteit van het riool is bij zo'n forse regenbui niet altijd toereikend. Als de riolering het aanbod van hemelwater niet meer aan kan, kan dit tot ernstige wateroverlast leiden en tot schade aan gebouwen of infrastructuur. Daarnaast kan het aanbrengen van verharding leiden tot afname van de biodiversiteit. Verharding biedt immers nauwelijks geschikte leefruimte voor flora en fauna.

Huidige situatie wateroverlast in het plangebied (bron: Klimaateffectatlas)
Ten aanzien van wateroverlast (de waterdiepte bij hevige buien van 70 mm en 140 mm gedurende 2 uur) is deze locatie niet specifiek gevoelig. Er is met name sprake van overlast aan de westzijde van de projectlocatie. Op de onderstaande afbeelding is de huidige situatie weergegeven:

Waterdiepte bij hevige regenbui (bron: Klimaateffectatlas)

Wijze waarop het plan rekening houdt met wateroverlast
Het onderhavige plan voorziet weliswaar een toevoeging van verhard en bebouwd oppervlak, maar voorziet middels de herinrichting van de openbare ruimte ten oosten van de projectlocatie in aanvullende ruimte voor waterhuishoudkundige voorzieningen in de vorm van waterbuffers. Hiermee biedt het plan niet alleen een oplossing voor de afkoppeling van het hemelwater afkomstig van het IKC, maar ook voor wateroverlast in de omgeving. In conclusie vormt het onderhavige plan een positieve bijdrage aan de waterhuishouding in de omgeving.

3.11 M.e.r.-beoordeling

In paragraaf 16.4.2 Ow en afdeling 11.2 van het Omgevingsbesluit (Ob) is aangegeven aan welke regelgeving voor de milieueffectrapportage getoetst dient te worden.

Of een besluit m.e.r.-plichtig is of m.e.r.-beoordelingsplichtig kan worden afgeleid uit bijlage V bij het Ob, in samenhang met de artikelen 11.6 en 11.8 Ob. In kolom 1 van Bijlage V zijn de projecten genoemd die m.e.r- (beoordelings)plichtig zijn en in kolom 4 zijn de besluiten genoemd waarvoor de m.e.r-verplichtingen gelden. Het gaat dan om besluiten waarmee de toestemming wordt verleend; in dit geval is dat een omgevingsvergunning. Of een besluit m.e.r.-plichtig of m.e.r-beoordelingsplichtig is volgt uit kolom 2 respectievelijk 3.

Dit project kan worden ondergebracht in categorie J11 van de lijst uit Bijlage V, waarin de term ‘stedelijk ontwikkelingsproject’ is benoemd. Hiervoor geldt geen m.e.r.-plicht, maar wel een m.e.r.-beoordelingsplicht bij aanleg, wijziging of uitbreiding, maar dan alleen in het kader van een omgevingsplan. Echter, wanneer voor het project een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit nodig is, wordt die omgevingsvergunning het project-mer-beoordelingsplichtige besluit in plaats van het omgevingsplan (dat volgt expliciet uit artikel 11.8 lid 3 van het Ob). Indien sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject, dan geldt derhalve een project-m.e.r.-beoordelingsplicht.

Onderhavig plan
In deze casus dient de vraag te worden gesteld of sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject. In haar uitspraak 201901464/1/R1 van 11 maart 2020 overweegt de Afdeling dat het antwoord op de vraag of sprake is van een (wijziging van een) stedelijk ontwikkelingsproject in de zin van de m.e.r.-beoordelingsplicht, afhangt van de concrete omstandigheden van het geval, waarbij onder meer aspecten als de aard en de omvang van de voorziene wijziging van de stedelijke ontwikkeling een rol spelen. In de voorliggende situatie kan iets worden gezegd over de aard en omvang van dit project.

Het onderhavige plan voorziet in de ontwikkeling van een Integraal Kind Centrum met bijbehorende opvangvoorzieningen. Het totale bruto vloeroppervlakte van het gebouw bedraagt 2.497 m² bvo. Verder worden een speelterrein, toegangspaden en parkeervoorzieningen aangelegd. Gelet op de aard en omvang dient het voorliggende plan gezien te worden als een stedelijk ontwikkelingsproject.

Vormvrije m.e.r.-beoordeling
De achterliggende gedachte bij de (vormvrije) m.e.r.-beoordeling is dat ook kleinere projecten het milieu relatief zwaar kunnen belasten en ook bij kleine projecten van geval tot geval moet worden beoordeeld of een m.e.r.-procedure nodig is. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. (-beoordeling) noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r. (-beoordeling) plaatsvinden.

In deze paragraaf wordt getoetst of op basis van de criteria die genoemd zijn in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling (2014/52/EU) een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd moet worden. Bij de beslissing of voor het project wel of geen m.e.r. nodig is houdt het bevoegd gezag rekening met deze criteria:

- kenmerken van het project;
- locatie van het project;
- soort en kenmerken van het potentiële effect.

Deze criteria zijn uitgewerkt in onderstaande tabel:

Criteria m.e.r.-beoordeling
Kenmerken van het project - omvang van het project; - cumulatie met andere projecten; - gebruik van natuurlijke grondstoffen; - productie van afvalstoffen; - verontreiniging en hinder; - risico van ongevallen, mede gelet op de gebuikte stoffen en technologieën.
Locatie van het project - bestaand grondgebruik; - de relatieve rijkdom aan kwaliteit en regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied; - het opnameniveau van het natuurlijke milieu, met aandacht voor gevoelige gebieden (wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken, Natura 2000-gebieden, gebieden waarbij vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden, gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid, landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.
Soort en kenmerken van het potentiële effect - bereik van het effect (geografische zone en grootte van de betrokken bevolking); - grensoverschrijdende karakter van het effect; - waarschijnlijkheid van het effect; - duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect.

Deze m.e.r.-beoordeling is opgesteld op basis van de onderzoeken die zijn uitgevoerd in het kader van de voorgenomen ontwikkeling. Daar waar geen onderzoek noodzakelijk is geweest, is een motivering opgenomen.

In dit hoofdstuk worden de kenmerken en de locatie van het project beschreven. Hierbij is de volgorde uit de Selectiecriteria Europese Richtlijn gehanteerd:

<u>Kenmerken:</u>

1) de omvang van het project;
2) de cumulatie met andere projecten;
3) het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
4) de productie van afvalstoffen;
5) verontreiniging en hinder;
6) risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen en technologieën;
7) risico's voor de menselijke gezondheid (bijvoorbeeld als gevolg van waterverontreiniging of luchtvervuiling).

<u>Locatie:</u>

1) bestaand grondgebruik;
2) relatieve rijkdom aan kwaliteit en regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen;

3) opnameniveau van het natuurlijke milieu;
4) gebieden waarbij vastgestelde normen reeds worden overschreden.

De bovenstaande aspecten worden in de onderstaande tabel beschreven.

Kenmerken van het project	
Criteria	**Toets**
1. Omvang van het project	De projectlocatie heeft een oppervlakte van 10.714 m². Het plan voorziet in de realisatie van een Integraal Kind Centrum met een brutovloeroppervlakte van 2.497 m², verdeeld over twee bouwlagen. Het buitenterrein wordt ingericht als speelterrein, toegangspaden en parkeervoorzieningen.
2. Cumulatie met andere projecten	Niet van toepassing.
3.Gebruik van natuurlijke hulpbronnen	Er wordt geen permanent gebruik gemaakt van natuurlijke hulpbronnen, derhalve niet van toepassing.
4. Productie van afvalstoffen	Er zal geen sprake zijn van de productie van afvalstoffen, anders dan sloopafval en bouwafval dat zal worden afgevoerd.
5. Verontreiniging en hinder	De ontwikkeling vindt plaats in de kern Merkelbeek. De aanleg- en bouwwerkzaamheden die gepaard gaan met de realisering van het bouwplan kunnen mogelijk leiden tot overlast. Deze overlast is echter tijdelijk van aard en zal zoveel mogelijk worden beperkt. Uiteindelijk zal de milieuhinder in de toekomstige situatie aanzienlijk minder zijn dan in de bestaande situatie (onder meer qua verkeersstromen, uitstoot van wachtende voertuigen en bedrijfslawaai).
6. Risico van ongevallen	Er is geen sprake van de realisering van een nieuwe risicobron. Er zijn ook geen bestaande risicobronnen in de omgeving aanwezig die de uitvoering van het project belemmeren.
7. Risico's voor menselijke gezondheid	Er is geen sprake van risico's voor de gezondheid. Er is geen sprake van verslechtering van de luchtkwaliteit, ook zijn er geen andere aspecten die een goed woon- en leefklimaat beperken.
Locatie van het project	
Criteria	**Toets**
1. Bestaand grondgebruik	De gronden van de projectlocatie zijn in de huidige situatie onbebouwd. De projectlocatie is in de huidige situatie onderdeel van het sportcomplex van VC Woander Forest. <u>Planologie:</u> In de huidige situatie zijn de gronden voorzien van de functies 'Sport', 'Maatschappelijk', 'Waarde – Archeologie 4' en deels 'Waarde – Archeologie 5'.
2. Relatieve rijkdom aan kwaliteit en regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied	Niet van toepassing.
3. Het opnameniveau van het natuurlijke milieu, met aandacht voor:	<u>Wetlands</u>: niet van toepassing <u>Kustgebieden:</u> niet van toepassing

- *gevoelige gebieden (wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken, habitat- en Vogelrichtlijngebieden en gebieden waarbij vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden (gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid, landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang).*	Berg- en bosgebieden: niet van toepassing Reservaten en natuurparken: niet van toepassing Habitat/richtlijngebieden: In de nabijheid van de projectlocatie liggen geen Natura 2000-gebieden. Ten zuidwesten van de projectlocatie ligt op een afstand van circa 3,7 kilometer het Natura 2000-gebied 'Geleenbeekdal'. Ten zuidoosten van de projectlocatie ligt op een afstand van 3,9 kilometer het Natura 2000-gebied 'Brunssummerheide'. Verder is ten oosten van de projectlocatie op Duits grondgebied het Natura 2000-gebied 'Tevener Heide' gelegen op een afstand van 5,5 kilometer. Uit de stikstofdepositieberekening is gebleken dat significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de omliggende Natura 2000-gebieden op voorhand worden uitgesloten. Uit de ecologische quickscan blijkt dat effecten op broedvogels en vleermuizen niet zijn uit te sluiten. Om vast te stellen of deze inderdaad in gebruik is is nader onderzoek noodzakelijk. Voor overige soorten is geen nader soortgericht onderzoek noodzakelijk. Het uitvoeren van nader soortgericht onderzoek naar broedvogels en vleermuizen wordt als voorschrift opgenomen in de omgevingsvergunning. Gebieden met hoge bevolkingsdichtheid: Ligging in landelijke kern Merkelbeek. Echter het plan levert geen risico's voor de bevolking op. Het projectgebied is in het Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI) aangeduid als 'Landelijke kern'. Deze aanduidingen leiden niet belemmeringen voor het planvoornemen. Er is geen sprake van milieunormen die overschreden worden. Landschappelijk, historisch, cultureel of archeologische gebieden van belang: *Cultuurhistorie:* Er zijn geen cultuurhistorische waarden op en rond de projectlocatie aanwezig. *Archeologie:* Archeologisch onderzoek **(P.M.)** Op basis van het navolgende overige onderzoek dat in het kader van de planvorming is uitgevoerd blijkt dat het plan geen aanzienlijke milieueffecten veroorzaakt voor de omgeving: voor de beoogde ontwikkeling is een verkennend bodemonderzoek **(P.M.)** conform NEN 5740 uitgevoerd

	(zie paragraaf 3.5). - op basis van de uitgevoerde akoestisch onderzoek wordt geconcludeerd dat er vanuit akoestisch oogpunt geen belemmeringen zijn voor het onderhavige plan. - het project draagt niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Tenslotte is de vereiste hemelwaterafkoppeling op eigen terrein mogelijk door een infiltratievoorziening in de bovengrond of ondiepe ondergrond.
Kenmerken van het potentiële effect	
Bereik van het effect (geografisch en grootte getroffen bevolking	Niet van toepassing
Grensoverschrijdend karakter	Niet van toepassing
Orde van grootte en complexiteit effect	Niet van toepassing
Waarschijnlijkheid effect	Niet van toepassing
Duur, frequentie en omkeerbaarheid effect	Niet van toepassing

Conclusie
Het plan dat middels voorliggende omgevingsvergunning wordt mogelijk gemaakt, leidt niet tot aanzienlijke milieueffecten. Nadere analyse in een milieueffectrapportage is niet noodzakelijk.

4 Uitvoerbaarheid

4.1 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal
De Omgevingswet biedt ruimte voor de ontwikkeling van activiteiten in de fysieke leefomgeving. Voor de ontwikkeling van gebieden zal ook de overheid vaak kosten moeten maken, bijvoorbeeld voor de aanleg van openbare voorzieningen zoals wegen, rioolaansluitingen en parken en het wijzigen van het omgevingsplan. De aanleg van voorzieningen vindt in veel gevallen plaats voor rekening van de gemeente. De initiatiefnemers van de ontwikkeling profiteren meer van de aanleg van die voorzieningen dan andere burgers en bedrijven. Om die reden is het gerechtvaardigd om de kosten te verhalen op de initiatiefnemers. De Omgevingswet verplicht overheden om de kosten voor werken, werkzaamheden en maatregelen naar evenredigheid te verhalen op de initiatiefnemers die profijt hebben van de aan te leggen openbare voorzieningen (het zogenaamde 'kostenverhaal'). De mogelijkheid van kostenverhaalregels of kostenverhaalvoorschriften geldt alleen voor nieuwe bouwactiviteiten of functieveranderingen, niet voor al eerder mogelijk gemaakte bouwactiviteiten. De kostenverhaalplichtige activiteiten zijn opgenomen in artikel 8.13 van het Omgevingsbesluit (Ob).

Onderhavig plan
In de voorliggende casus is sprake van een initiatief waarbij de gemeente zelf een IKC realiseert. Omdat het een gemeentelijk initiatief betreft, is er geen sprake van een verplichting tot kostenverhaal.

Nadeelcompensatie
Nadeelcompensatie is de vergoeding van (een deel van) de schade die wordt veroorzaakt door rechtmatig overheidshandelen. Een besluit wordt rechtmatig geacht, indien dit besluit conform de toepasselijke wet- en regelgeving en algemene rechtsbeginselen is genomen. Dat een besluit rechtmatig is genomen, neemt echter niet weg dat burgers of bedrijven als gevolg van dit besluit schade kunnen lijden. Op basis van een nadeelcompensatieregeling (art. 15.1 Ow) kunnen zij – tot vijf jaar na het onherroepelijk worden van de vergunning - het betrokken bestuursorgaan dan verzoeken om (een deel van) de schade te vergoeden. Nadeelcompensatie heeft alleen betrekking op de schade die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en die een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft.

Onderhavig plan
Het onderhavige plan betreft een gemeentelijk initiatief. Eventuele claims van nadeelcompensatie komen derhalve voor rekening van de gemeente Beekdaelen en worden niet afgewenteld op derden. Het uitsluiten van een overeenkomst inzake nadeelcompensatie is dan ook niet aan de orde.

4.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Bindend adviesrecht gemeenteraad
Conform artikel 16.15 Ow kan de gemeenteraad gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten aanwijzen waarvoor het adviesrecht van toepassing is. De gemeenteraad van de gemeente Beekdaelen heeft op 15 maart 2023 een lijst met gevallen waarvoor het adviesrecht van toepassing vastgesteld. In deze lijst zijn o.a. het bouwen van een hoofdgebouw, niet zijnde een woning, met een oppervlakte van meer dan 500 m² binnen de bebouwde kom en het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken met een grote ruimtelijke impact op de fysieke leefomgeving aangewezen als activiteiten waarvoor de gemeenteraad is aangewezen als adviseur.

Onderhavig plan
Het onderhavige plan behelst het realiseren van een Integraal Kindcentrum met een bruto vloeroppervlakte van 2.497 m² en betreft een project met maatschappelijke relevantie. Derhalve is het adviesrecht van de gemeenteraad van Beekdaelen aan de orde ten aanzien van het onderhavige plan.

Verplichte participatie
Participatie heeft onder de Omgevingswet een prominente rol gekregen bij het vergunningentraject. Op grond van artikel 16.55 Omgevingswet kan de gemeenteraad activiteiten aanwijzen waarvoor participatie voorafgaand aan de aanvraag omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit verplicht is gesteld. De gemeente Beekdaelen heeft voor dezelfde gevallen waarbij het adviesrecht van de gemeenteraad van toepassing is, als participatieplichtige gevallen aangewezen.

Onderhavig plan
Gelet op de omvang van de beoogde bebouwing en de maatschappelijke relevantie van het project is het onderhavige plan participatieplichtig. In voorbereiding op de aanvraag omgevingsvergunning is de omgeving uitgebreid geïnformeerd en betrokken de uitwerking van het plan. Een beschrijving van het participatietraject is opgenomen in separate bijlage 9 bij deze onderbouwing.

Procedure
De reguliere procedure voor omgevingsvergunningen is vastgelegd in paragraaf 16.5.2 (artikelen 16.62 en volgende) Omgevingswet. Het bevoegd gezag beslist binnen 8 weken (of 12 weken indien de provincie is aangewezen als adviseur) na ontvangst van de aanvraag. Als onderdeel van de reguliere procedure kunnen belanghebbenden een bezwaarschrift indienen bij het college van burgemeester & wethouders. Vervolgens is beroep in twee instanties mogelijk (eerst beroep bij de rechtbank en vervolgens hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State).

Advies en instemming Gedeputeerde Staten
Op grond van artikel 16.15a onder d. Ow is aangegeven dat Gedeputeerde Staten (GS), als het gaat om een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) in door hen aangewezen gevallen van een provinciaal belang, als bedoeld in artikel 2.3, tweede lid onder a en dat is aangegeven in een door een bestuursorgaan van de provincie openbaar gemaakt document, als adviseur dient te worden aangewezen.

Conform artikel 7.2 van het ‘Besluit advies en instemming bij BOPA’s provincie Limburg’ (geactualiseerde versie van 4 juli 2025) dient een activiteit die van invloed kan zijn op de bescherming en versterking van de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg te worden voorgelegd aan GS. De projectlocatie is conform de kaarten bij de Omgevingsverordening Zuid-Limburg gelegen binnen het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg waardoor voor dit plan bij GS om advies en instemming moet worden gevraagd. De gemeente zal hiervoor zorgdragen.

5 Belangenafweging en conclusie

5.1 Is sprake van een ETFAL?

De voorliggende onderbouwing ziet op een aanvraag omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) voor het planologisch gebruik en voor de activiteit bouwen. Bij dit type aanvragen wordt de omgevingsvergunning alleen verleend indien sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties ('Etfal', artikel 8.0a, lid 2 Bkl).

Naast deze etfal-eis gelden de beoordelingsregels in artikel 8.0b tot en met 8.0e van het Bkl (zie ook onder paragraaf 2.4 'Wet- en regelgeving').

De vraag bij de vergunningverlening is of het initiatief - de planologische afwijking voor de realisering van een Integraal Kindcentrum in de kern Merkelbeek - leidt tot een situatie waarbij sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Bij de eindafweging dienen alle hiermee samenhangende aspecten, zoals deze in de voorliggende goede onderbouwing zijn behandeld, te leiden tot integrale conclusie/afweging voor de planontwikkeling.

5.2 Conclusie

De in deze goede onderbouwing voor de fysieke leefomgeving (GoFlo) beschreven ontwikkeling van het beoogde ontwikkeling ten behoeve van het Integraal Kindcentrum in de kern Merkelbeek wordt in ruimtelijk en planologisch opzicht aanvaardbaar geacht omdat:

- het plan voldoet aan de instructieregels van Rijk en provincie en aan het Rijks- en provinciaal beleidskader;
- het plan niet leidt tot significante negatieve effecten op de ruimtelijk-stedenbouwkundige structuur van de projectlocatie en omgeving;
- het plan past binnen de ruimtelijke beleidskaders van de gemeente Beekdaelen;
- het plan leidt niet tot overtreding van de natuurwetgeving;
- het plan niet leidt tot aantasting of verlies van archeologische of cultuurhistorische waarden;
- het plan niet leidt tot een beperking van de privacy van omwonenden;
- er geen negatieve gevolgen optreden voor de waterhuishouding;
- er zijn geen overige milieubelemmeringen;
- de economische uitvoerbaarheid is gewaarborgd.

Resumerend kan worden geconcludeerd dat de realisering van het voornoemde plan in planologisch en ruimtelijk-stedenbouwkundig opzicht aanvaardbaar is en dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

